

**Departement Social Work
Afstudeerrichting Maatschappelijk Werk**

**HET IN KAART BRENGEN VAN DE BELEVING EN IMPLEMENTATIE VAN DE
METHODIEK LIFE SPACE CRISIS INTERVENTION BINNEN DE
GEMEENSCHAPSINSTELLING 'DE MARKT'**

Door Jolien Daniels

**Eindwerk aangeboden tot het bekomen
van het diploma bachelor sociaal werk
(maatschappelijk assistent)**

**Hasselt
Academiejaar 2013- 2014**

**Departement Social Work
Afstudeerrichting Maatschappelijk Werk**

**HET IN KAART BRENGEN VAN DE BELEVING EN IMPLEMENTATIE VAN DE
METHODIEK LIFE SPACE CRISIS INTERVENTION BINNEN DE
GEMEENSCHAPSINSTELLING 'DE MARKT'**

Door Jolien Daniels

**Eindwerk aangeboden tot het bekomen
van het diploma bachelor sociaal werk
(maatschappelijk assistent)**

**Hasselt
Academiejaar 2013- 2014**

Woord vooraf

Bij het verwezenlijken van mijn eindwerk heb ik veel steun en hulp mogen ontvangen van heel wat mensen. Aan hen wil ik graag een woord van dank richten.

Allereerst wil ik Wendy Veters, mijn stagementor, van harte bedanken voor de unieke kans die ze me heeft gegeven om in 'De Markt' stage te mogen lopen. Mede dankzij haar heb ik een zeer aangename en leerrijke stage achter de rug.

Daarnaast zou ik ook graag al mijn collega's bedanken voor de fijne samenwerking. Hierbij wil ik nog een extra bedankje richten naar leefgroep M8, psychologe Annelies Beyns en maatschappelijk assistent Toos Bernaerts voor de leerervaring, al hun hulp en steun.

Verder wil ik mijn eindwerkbegeleidster M. Phillipeth en mijn stagebegeleider R. Schaeken enorm bedanken voor hun intensieve begeleiding en al hun advies.

Daarna zou ik ook nog graag een dankwoord willen richten naar Benny Leesen voor het geven van de LSCI- training en mij de kans te geven te participeren aan de training.

Graag zou ik ook alle mensen die hebben deelgenomen aan mijn vragenlijsten bedanken voor hun medewerking.

Als laatste wil ik graag mijn familie en vrienden bedanken voor al hun steun tijdens mijn studie jaren.

Inhoudsopgave

Woord vooraf	2
Lijst met afkortingen	6
Inleiding	7
DEEL 1: Situering stageplaats	9
1. Inleiding	9
2. Agentschap Jongerenwelzijn	9
3. Gemeenschapsinstelling Bijzondere Jeugdzorg 'De Kempen'	10
3.1 Algemene voorstelling	10
3.2 Historiek	10
3.3 Campus 'De Hutten'	11
3.4 Campus 'De Markt'	11
3.4.1 Doelgroep	11
3.4.2 Missie, visie en opdracht	12
3.4.3 Centraal Aanmeldingspunt	12
3.4.4 Leefgroepen	13
3.4.5 Methodisch werken	14
4. Slot	15
DEEL 2: Theorie	16
1. Inleiding	16
2. Definiëring	16
3. De conflictcyclus	17
4. Nieuwe – kanseninterventies	18
4.1 Red Flag nieuwe – kanseninterventie	18
4.2 New Tools nieuwe – kanseninterventie	18
4.3 Reality Rub nieuwe – kanseninterventie	19
4.4 Messaging Numb Values nieuwe – kanseninterventie	20
4.5 Symptom Estrangement nieuwe – kanseninterventie	20

4.6	Manipulation of Body Boundaries nieuwe – kanseninterventie.....	21
5.	De zes fasen van LSCI	23
5.1	Fase 1: ontladen.....	23
5.1.1	De rol van de volwassene in fase 1	23
5.1.2	Overgang naar fase 2	24
5.2	Fase 2: tijdlijn.....	24
5.2.1	De rol van de volwassene in fase 2.....	24
5.2.2	Overgang naar fase 3	25
5.3	Fase 3: het centrale thema	25
5.3.1	De rol van de volwassene in fase 3.....	26
5.3.2	Overgang naar fase 4	26
5.4	Fase 4: inzicht	26
5.4.1	De rol van de volwassene in fase 4.....	27
5.4.2	Overgang naar fase 5	27
5.5	Fase 5: nieuwe vaardigheden.....	28
5.5.1	De rol van de volwassene in fase 5.....	28
5.5.2	Overgang naar fase 6	29
5.6	Fase 6: transfer van het leren	29
5.6.1	De rol van de volwassene in fase 6.....	29
5.6.2	Einde van fase 6	30
6.	De LSCI- training	30
7.	Slot	31
DEEL 3: Praktijk	32
1.	Inleiding	32
2.	De onderzoeksmethode.....	32
2.1	Werkwijze.....	32
3.	De resultaten	33
3.1	Algemene gegevens.....	33
3.2	Implementatie.....	35
3.3	Beleving	40

4. Slot.....	47
4.1 Conclusie.....	47
4.2 Aanbevelingen.....	48
DEEL 4: Kritische kijk	49
1. Inleiding	49
2. Kritische visie over de stageplaats.....	49
2.1 Kritische visie op de sociale dienst	49
2.2 Kritische visie op de problematiek.....	50
2.2.1 Plaatsing door de Jeugdrechter.....	50
2.3 Kritische visie op de actuele tendensen.....	50
2.3.1 Modulering	50
2.3.2 Wachlijsten.....	51
2.3.3 Time- out.....	51
3. Het onderzoek	52
3.1 Beperkingen onderzoek.....	52
3.2 Hiaten eindwerk.....	52
4. Persoonlijke mening	53
4.1 Eindwerk.....	53
4.2 Individueel traject.....	53
5. Slot.....	53
Besluit.....	54
Bibliografie	56
1. Geschreven bronnen	56
2. Internet bronnen	56
Bijlagen.....	58

Lijst met afkortingen

G.I. : Gemeenschapsinstelling

G.B.J. : Gemeenschapsinstelling Bijzondere Jeugdbijstand

POS: problematische opvoedingssituatie

MOF: misdrijf omschreven feit

CAP: centraal aanmeldingspunt

LSCI: Life Space Crisis Intervention

LSI: Life Space Interviewing

OOBC: Orthopedagogisch Observatie- en Behandelingscentrum

ABC- schema: Antecedenten, Behaviour en Consequenties- schema

GGGG- methode: Gebeurtenis, Gevoel, Gedachten en Gedrag- methode

IMI: intervisiemethode incidenten

Inleiding

Jongeren komen soms in moeilijke situaties waar zij en hun ouders niet meer uit geraken. Het is mogelijk dat er dan een tussenkomst van Jongerenwelzijn komt. Dit kan op vrijwillige basis (CBJ) of via de Jeugdrechtbank (JRB). In Gemeenschapsinstelling 'De Kempen' kunnen jongeren enkel terecht komen na een verwijzing van de Jeugdrechter.

Gemeenschapsinstelling Campus 'De Markt' is een onderdeel van Gemeenschapsinstelling Bijzondere Jeugdzorg 'De Kempen'. 'De Markt' is een open instelling waar 72 jongens geplaatst kunnen worden. Daarnaast zijn er tien time-out plaatsen voor meisjes in een gesloten regime.

Om te kunnen omgaan met jongeren in crisissituaties werd ervoor gekozen om binnen G.I. 'De Kempen' te werken met de methodiek Life Space Crisis Intervention, afgekort LSCI. In samenspraak met mijn stagementor heb ik ervoor gekozen om me te verdiepen in deze methodiek. In mijn onderzoek wordt bestudeerd hoe de personeelsleden van 'De Markt' de methodiek LSCI beleven. Daarnaast wordt er gekeken hoe de implementatie volgens deze personeelsleden verliep in 'De Markt'. Ik heb zelf de kans gekregen om tijdens mijn stage de LSCI- training te volgen. Dit is ook de reden dat er een klein stuk van de vragenlijst gewijd is aan de training.

Deel één van dit eindwerk bevat een korte situering van de stageplaats. Gemeenschapsinstelling voor Bijzondere Jeugdzorg 'De Kempen' behoort tot de Vlaamse gemeenschap en bestaat uit twee campussen, nl. gesloten campus 'De Hutten' en open campus 'De Markt'. Aangezien ik mijn stage heb gelopen in campus 'De Markt' wordt er in dit deel dieper ingegaan op deze campus. Zowel de werking als de leefgroepen worden uitgebreid besproken in dit deel. In functie van mijn onderzoek werd ook het methodisch werken van de gemeenschapsinstelling uitgelegd.

Deel twee handelt volledig over de theorie van de methodiek LSCI. In dit deel tracht ik ervoor te zorgen dat de lezer een duidelijk zicht krijgt over de opbouw en de inhoud van een LSCI- interventie. LSCI is een verbale interventiemethodiek die ons leert omgaan met kinderen en jongeren in conflicten en crisissen. Het grootste deel wordt gewijd aan de zes nieuwe- kanseninterventies en de zes fasen van een LSCI- gesprek. Daarnaast komen ook de conflictcyclus en de LSCI- training aan bod.

In deel drie worden de resultaten van mijn onderzoek beschreven. In functie van mijn eindwerk heb ik vragenlijsten uitgedeeld aan de personeelsleden van campus 'De Markt'

die dagelijks in contact komen met de jongeren. Concreet houdt dit in dat alle begeleiders van de negen leefgroepen, alle leerkrachten en de hele sociale dienst (maatschappelijk assistenten en psychologen) een vragenlijst ontvangen hebben. in het laatste stuk van dit deel tracht ik een antwoord te formuleren op mijn vraagstelling.

Deel vier bevat mijn kritische kijk. Ik tracht in dit deel een kritische visie te ontwikkelen over zowel de sociale dienst als de problematiek en de actuele tendensen. Je kan in dit deel ook mijn kritische kijk over het onderzoek terugvinden. Mijn persoonlijke mening over mijn individueel traject binnen 'De Markt' en over mijn eindwerk komen ook aan bod.

DEEL 1: Situering stageplaats

1. Inleiding

In het kader van mijn professionele stage loop ik stage binnen de gemeenschapsinstelling 'De Kempen' campus 'De Markt'. Omdat niet iedereen zich een beeld kan vormen over hoe de werking van een gemeenschapsinstelling georganiseerd is, tracht ik meer zicht te bieden over het reilen en zeilen van de gemeenschapsinstelling.

Dit deel begin ik met een beknopte uitleg te geven over het Agentschap Jongerenwelzijn. Daarna wordt de Gemeenschapsinstelling Bijzondere Jeugdzorg 'De Kempen' toegelicht. Vooral campus 'De Markt' wordt in dit deel nader bekeken. Dit omdat ik mijn stage heb gelopen in deze campus. Zowel de historiek als de doelgroep, missie, visie, opdracht, centraal aanmeldingspunt, leefgroepen en methodisch werken worden besproken in dit deel.

2. Agentschap Jongerenwelzijn

Het Agentschap Jongerenwelzijn is verantwoordelijk voor Bijzondere Jeugdzorg in Vlaanderen. Het agentschap staat in voor:

- Opvoedingsondersteuning
- Vrijwillige en gedwongen gerechtelijke hulpverlening aan jongeren in een problematische opvoedingssituatie
- Opvang en begeleiding van jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd

Binnen het Agentschap zijn er drie afdelingen. Als eerste is er de afdeling Preventie en Verwijzersbeleid. Deze afdeling staat in voor de organisatie van de Comité's en de sociale diensten binnen de Bijzondere Jeugdzorg. De tweede afdeling is de Afdeling Voorzieningenbeleid. De erkenning en subsidiëring voor vele private voorzieningen binnen de Vlaamse hulpverlening wordt door deze afdeling voor hun rekening genomen. Als derde afdeling is er de Afdeling Gemeenschapsinstellingen. Zowel gemeenschapsinstelling 'De Kempen' als de gemeenschapsinstelling 'De Zande', het 'Federale Detentie Centra van Everberg ('De Grubbe') en Tongeren' maken deel uit van deze afdeling. Zij bieden opvang voor jongeren die behoefte hebben aan een gesloten en gestructureerde omgeving.

3. Gemeenschapsinstelling Bijzondere Jeugdzorg 'De Kempen'

3.1 Algemene voorstelling

Gemeenschapsinstelling "De Kempen" bestaat uit twee campussen, nl.: campus "De Hutten" en campus "De Markt". Beide instellingen zijn gesitueerd in het centrum van Mol.

Campus "De Hutten" is een gesloten instelling voor 40 jongens. Campus "De Markt" biedt opvang aan 72 jongens en 10 meisjes. Van deze 72 plaatsen voor jongens zijn er 2 plaatsen beschikbaar om in overtal te gaan. De jongens krijgen opvang in een open regime en aan de meisjes wordt opvang geboden in een gesloten regime.

Modules die G.I. "De Kempen" aanbiedt:

- Campus 'De Markt': Module time- out in een open regime (jongens)
- Campus 'De Markt': Module time- out in een geslote regime (meisjes)
- Campus 'De Markt': Module observatie/oriëntatie in een open regime
- Campus 'De Markt': Module begeleiding in een open regime
- Campus 'De Markt': Module begeleiding + in een open regime
- Campus 'De Hutten': Module begeleiding in een gesloten regime
- Campus 'De Hutten': Module begeleiding + in een gesloten regime
- Campus 'De Hutten': Module behandeling in een gesloten regime

3.2 Historiek

In 1878 maakten de oude gebouwen van campus "De Markt" deel uit van de congregatie van de Broeders van Liefde. Dit onder de naam "Sint- Lodewijksgesticht". De gebouwen werden door de broeders aan de staat verkocht, die er een Weldadigheidsschool oprichtten in 1894. Het regime dat daar gekend was, sloot nauw aan bij het gevangenis-systeem.

Het Koninklijk Besluit van 16 april 1923 zorgt voor de stichting van het Rijksopvoedingsgesticht. In deze strenggesloten instelling konden alle moeilijke jongens uit heel België terecht. Vanaf de jaren '60 focust de instelling zich meer op integratie in de gemeenschap en benadrukking van relationele aspecten. Het gesloten karakter verdween hierdoor stilaan en er kwamen contacten met de buitenwereld.

Als gevolg van een reorganisatie van beide Molse instellingen kreeg de instelling vanaf 1988 een geheel nieuwe opdracht. Campus "De Markt" zal vanaf dan instaan voor kortverblijf, oriëntatie, opvoeding en nazorg in een open kader.

In augustus 1989 wordt het Rijksopvoedingsgesticht overgedragen aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Een fusie van de twee Melse instellingen vindt plaats op 1 maart 1991. De instelling heeft vanaf dan de naam: “Gemeenschapsinstelling Bijzondere Jeugdbijstand (G.B.J.) De Kempen”. De instellingen bestaan uit twee campussen: campus “De Markt” (open deel) en campus “De Hutten” (gesloten deel).

Campus “De Markt” richtte in 2008 een gesloten leefgroep voor meisjes op. Deze leefgroep dient als opvang voor meisjes in een time- outmodule.

3.3 Campus ‘De Hutten’

Zoals eerder vermeld is Campus ‘De Hutten’ een gesloten campus die opvang verzorgd voor 40 jongens. Hier kunnen jongens pas vanaf de leeftijd van 14 jaar opgenomen worden.

3.4 Campus ‘De Markt’

3.4.1 Doelgroep

In Campus ‘De Markt’ kunnen jongens vanaf de leeftijd van 12 jaar geplaatst worden. Daar de leefgroep van de meisjes in Campus ‘De Markt’ een gesloten karakter heeft, kunnen zij pas vanaf 14 jaar geplaatst worden. Een plaatsing binnen de gemeenschapsinstelling gebeurt altijd door de Jeugdrechter. Jongeren kunnen er geplaatst worden omwille van een problematische opvoedingssituatie of voor een als misdrijf omschreven feit.

Problematische opvoedingssituatie

Men spreekt over een problematische opvoedingssituatie (POS) wanneer het gaat over minderjarigen van wie de fysieke integriteit en de affectieve, morele, intellectuele of sociale ontplooiingskansen in het gedrang komen als gevolg van bijzondere gebeurtenissen, relationele conflicten of door de omstandigheden waarin zij leven. Om te kunnen spreken van een problematische opvoedingssituatie moeten er zich over een langdurige periode complexe problemen voordoen.

Misdrijf omschreven feit

Minderjarigen kunnen volgens de wet geen echt misdrijf plegen. Vandaar dat men de term als misdrijf omschreven feit (MOF) heeft geïntroduceerd. Binnen de Bijzondere Jeugdbijstand verwijst de term naar feiten of handelingen die, met het gewone strafrecht als referentie, als een misdrijf worden aanzien. Door de Jeugdrechter wordt in dit geval geen straf opgelegd, wel een maatregel.

In uitzonderlijke gevallen of wanneer men spreekt over een zeer ernstig misdrijf, kan de jeugdrechter beslissen om de minderjarige uit handen te geven. De minderjarige zal in dat geval verschijnen voor de gewone strafrechtbank.

3.4.2 Missie, visie en opdracht

De wettelijke opdracht van de gemeenschapsinstelling luidt:

- Hulpverlening bieden aan jongeren in een problematische opvoedingssituatie die door de jeugdrechter worden toevertrouwd aan een open inrichting of een gesloten instelling.
- Opdrachten inzake opvang, oriëntatie, observatie en residentiële begeleiding uitvoeren van personen tot de leeftijd van maximaal 20 jaar voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.

Het doel van de plaatsing verschilt bij beide gevallen. Bij een problematische opvoeding ligt de nadruk op bescherming van de jongere en/of diens directe omgeving. Bij een als misdrijf omschreven feit, ligt de focus op het beschermen van de maatschappij.

Missie

“ Binnen een geïntegreerd welzijnsbeleid staan we garant om jongeren voor wie vrijheidsinperking en een structurerend aanbod noodzakelijk is, regionaal een kwaliteitsvolle, pedagogische en subsidiaire hulpverlening te beiden om hen een beter toekomstperspectief te geven in de samenleving.”

(Vademecum G.I. De Markt, 2013, p. 9)¹

Visie

“binnen het pedagogisch en therapeutisch handelen, leren wij de jongeren op cognitief, emotioneel, sociaal en gedragsmatig vlak hun competenties vergroten en adequaat aanwenden zodat zij maatschappelijk op een minder kwetsbare en meer aanvaarde wijze kunnen functioneren waardoor een minder ingrijpende hulpverlening mogelijk wordt.”

(Vademecum G.I. De Markt, 2013, p. 10)²

3.4.3 Centraal Aanmeldingspunt

Elke beschikbare plaats binnen de gemeenschapsinstelling wordt ingevuld door het centraal aanmeldingspunt (CAP). Het centraal aanmeldingspunt organiseert en optimaliseert zo het gebruik van de open plaatsen.

De verwijzende instantie (jeugdrechter of consulent) melden een jongere aan. Er wordt een aanmeldingsformulier ingevuld met daarin de eerste gegevens omtrent een jongere.

¹ Vademecum G.I. De Markt, 2013, p.9

² Vademecum G.I. De Markt, 2013, p.10

Het centraal aanmeldingspunt controleert de gegevens en wijst al dan niet een jongere toe. De opnameplicht van de gemeenschapsinstelling wordt hierbij steeds in acht genomen. Een aanmelding verloopt steeds verplicht via het centraal aanmeldingspunt.

3.4.4 Leefgroepen

Leefgroep M1: onthaal, afzondering en isolatie

In deze leefgroep worden nieuwe jongens voor een korte periode opgenomen. De bedoeling is de nieuwelingen te onthalen, te laten wennen, te leren kennen en te oriënteren alvorens ze doorstromen naar hun eigenlijke leefgroep. Jongens die niet-tolereerbaar gedrag stellen kunnen tijdelijk terugkeren (in afzondering of isolatie) naar deze leefgroep in een afzonderlijke vleugel. Het doel van een afzondering of isolering is sanctionerend en herstelgericht te werken. De jongere in kwestie dient in een gesprek aan te geven wat zijn eigen aandeel was in het conflict/situatie en dient bereid te zijn om richting herstel te werken.

Leefgroep M3 en M4: oriëntatie en observatie (2x10 plaatsen)

Jongens waarvoor de jeugdrechter een diagnostisch onderzoek of heroriëntering vraagt, worden in deze leefgroep opgenomen. Voor de observatie is een periode van 6 weken voorzien, waarna een observatiebespreking volgt. Dit houdt advies en oriëntatie naar vervolghulpverlening in. Vervolgens wordt het traject van de jongere afgestemd op het advies van de observatiebespreking. Dit over een tijdsspanne van weer 6 weken. De meeste jongeren in deze leefgroepen volgen interne school.

Leefgroep M2, M6 en M8: begeleiding (3x10 plaatsen)

Deze leefgroepen vangen jongens op waarvoor de jeugdrechter een langdurige opname met begeleiding vereist. De duur van de opname is afhankelijk van de beslissing van de jeugdrechter en de aard en evolutie van het dossier. Onderwijs wordt door deze jongens gevolgd in de interne school. In sommige situaties kan toelating gegeven worden voor het volgen van externe school.

Leefgroep M5: time- out voor jongens (10 plaatsen)

De jeugdrechter kan beslissen dat jongeren, vanuit andere instellingen/voorzieningen, toe zijn aan een korte rustpauze. Deze kortdurende opname (14 dagen) gaat gepaard met en specifieke herstel- of terugkeergedachte.

Leefgroep M7: begeleiding + (6 plaatsen + 2 time- out plaatsen)

Voor sommige jongeren in de instelling is een sterk geïndividualiseerde aanpak aangewezen. De jongeren die niet opgenomen kunnen worden binnen een gewone begeleidingsleefgroep, kunnen na een interne screening opgevangen worden in deze

leefgroep. Deze begeleiding is enkel van toepassing voor jongens van wie de ernstige gedragsproblemen gecompliceerd worden door uitgesproken (ortho) psychiatrische zorgbehoeften, een mentale handicap, een primair drugsprobleem of een combinatie van deze kenmerken.

Leefgroep M9: time- out voor meisjes (10 plaatsen)

Vanuit andere voorzieningen/instellingen kunnen meisjes, van wie de plaatsing moeilijk verloopt, geplaatst worden voor een korte time- out periode. Deze periode kent een duur van 14 dagen. Ook in deze time – out leefgroep gaat de hulpverlening gepaard met een specifieke herstel- of terugkeergedachte.

3.4.5 Methodisch werken

Ervaringsleren

Bij de methodiek ervaringsleren tracht men een specifieke situatie te creëren of brengt men in gewone situaties een specifieke invalshoek aan, die ervoor zorgt dat jongeren concrete ervaringen kunnen opdoen op grond waarvan zij gemotiveerd en instaat gesteld worden om opnieuw te leren.

Herstelgericht denken

Herstel is één van de belangrijke aandachtspunten binnen de werking van gemeenschapsinstelling 'De Markt'. In het basale aanbod van de gemeenschapsinstelling wil dit zeggen dat men niet enkel kijkt naar het aandeel van de dader, maar ook naar de positie van het slachtoffer. Er kan ook een specifiek aanbod aangestuurd worden. Dit kan zowel individueel of in groep, intern of door een externe dienst opgestart worden.

Pedagogisch werken volgens Patterson

In groepsverband werken met individuele jongeren vereist het nastreven van één opvoedkundig klimaat. Daarom is er voor gekozen om binnen 'De Markt' te werken volgens de vijf opvoedkundige basisvaardigheden van Patterson.

- 2 sturende functies:
 - o Overzicht houden: verondersteld dat de opvoeder een overzicht heeft over het Wie? Wat? Waar? Wanneer? Van de jongeren.
 - o Discipline: ongewenst gedrag wordt concreet benoemt en er worden duidelijke instructies gegeven.
- 3 steunende functies:
 - o Positieve betrokkenheid: de opvoeder dient tijd en aandacht te besteden aan de jongeren en toont interesse.
 - o Positieve bekrachtiging: consequente en snel belonen en aanmoedigen van gewenst gedrag.

- Samen problemen oplossen: overleg tussen opvoeder en jongeren bij het maken en het volgen van een stappenplan

Contextgericht werken

In de pedagogische en therapeutische werking van 'De Markt' werd de bewuste keuze gemaakt om 'met' de context te werken. Gaande van ouderondersteuning, ouderbegeleiding, nazorg, handelingsplan- gestuurde ondersteunende systemen en samenwerkingsverbanden. De ouders van de jongeren worden nauw betrokken bij het hulpverleningsproces.

Werken rond risicofactoren

Het verkleinen van het recidiverisico is een belangrijke taak van alle betrokkenen in de gemeenschapsinstelling. Dit wordt gerealiseerd door het bespreken, het in kaart brengen en het analyseren van de risicofactoren. Er wordt hierbij ook rekening gehouden met de beschermende factoren.

Life Space Crisis Intervention

Life Space Crisis Intervention is een methodiek waarbij men via verbale interventie preventief agressie - incidenten tracht te vermijden. Deze methodiek zal in het tweede deel (Theorie) uitgebreid toegelicht worden.

4. Slot

In 2011 start de afdeling gemeenschapsinstellingen met de introductie van de methode LSCI in uitvoering van het globaal preventieplan van Jongerenwelzijn. In hetzelfde jaar volgen honderd personeelsleden een vijfdaagse training. Vervolgtrainingen stonden gepland voor 2012. In gemeenschapsinstelling De Kempen campus 'De Markt' starten in 2014 de eerste vervoltrainingen.

De methode LSCI werd ontwikkeld door N.J. Long, M.M. Wood en F.A. Fecser op basis van het concept Life Space Interviewing (LSI) van Fritz Redl. Redl beschreef het LSI-proces als volgt: "Een bemiddelende rol tussen het kind en wat het leven met hem in petto heeft." (Redl, 1966, p.40)³. LSI is een begeleidende aanpak om het gedrag van studenten te beheersen en te veranderen binnen het klas- gebeuren. De methode kan door alle volwassenen gebruikt worden om met kinderen tijdens een gewone crisis van het dagelijkse leven om te gaan. De psychodynamische theorie achter het LSI- proces werd door Long behouden. Long breidde LSCI uit tot een Multi- theoretisch model dat nieuwe concepten uit cognitieve, gedrag-, sociale leer- en ontwikkelingstheorieën omsluit.

³ Redl, 1966, p.40

1. Inleiding

Omgaan met kinderen die grensoverschrijdend gedrag stellen is alles behalve gemakkelijk. Grenzen worden overschreden, intense (vaak hevige) emoties komen naar boven en er ontstaan conflicten. Ook volwassenen weten niet altijd hoe met zulke situaties om te gaan. In dit deel wordt LSCI voorgesteld als methode om kinderen door stresserende ervaringen heen te helpen.

Allereerst wordt er duidelijk beschreven wat een LSCI- interventie nu juist inhoudt en bij wie het kan worden toegepast. Daarnaast worden zowel de zes fasen van LSCI als de nieuwe kansen – interventies beschreven. Tenslotte komt ook de conflictcyclus aan bod. Het theoretisch deel van het eindwerk heeft als doel dat men zich, na het lezen van dit stuk, een duidelijk beeld kan vormen over de werking van een LSCI- interventie.

2. Definiëring

“LSCI is een therapeutische, verbale interventiemethodiek voor kinderen en jongeren in crisis. De methodiek wordt toegepast op het moment van de crisis of zo snel mogelijk erna. De reacties van de jongere in stresserende situaties worden gebruikt om (a) gedrag te veranderen, (b) zelfvertrouwen te vergroten, (c) angst te verminderen en (d) begrip en inzicht in het eigen gedrag en de eigen gevoelens en die van de anderen te verhogen.”

(N.J. Long, M.M. Wood & F.A. Fecser, 2001, p. 23)⁴

De LSCI- interventie concentreert zich op gebeurtenissen die conflicten tussen jongeren en anderen als gevolg hebben en die escaleren in een crisis. Dit vormt een optimaal leermoment aangezien een dergelijke crisis samenhangt met de onmiddellijke leefervaring (life space) van de jongere. Een goed uitgevoerde LSCI- interventie kan zowel korte en lange termijnresultaten als gevolg hebben.

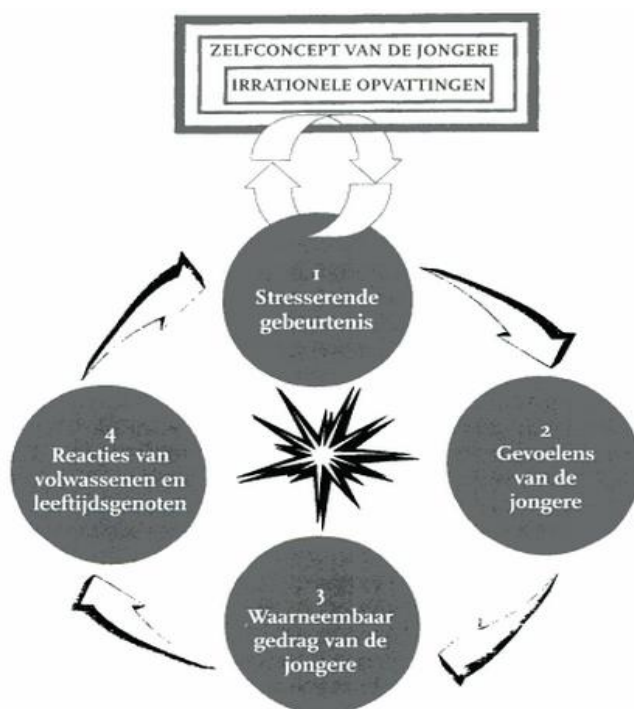
De methode LSCI wordt toegepast bij kinderen en jongeren tussen 6 en 20 jaar die gedragsstoornissen vertonen en moeilijk tot niet kunnen omgaan met stressvolle situaties. Een voorwaarde is wel dat de kinderen en jongeren een voldoende begrip van taal moeten beheersen om een gesprek te kunnen voeren en een redenering mee op te zetten. Kinderen en jongeren met een zeer laag IQ hebben weinig tot geen baat bij een LSCI- interventie.

⁴ N.J. Long, M.M. Wood & F.A. Fecser, 2001, p.23

3. De conflictcyclus

Wanneer er bij een jongere gevoelens worden opgewekt door stress, zal deze jongere de pijnlijke gevoelens proberen tegen te houden door zijn gedrag. Dit soort gedrag wordt in de meeste situaties als storend en negatief ervaren door anderen, waardoor zij negatieve tegenreacties geven op de jongere. Hierdoor ontstaat er bij de jongere nog meer stress. Dit hele proces noemen we de conflictcyclus. De conflictcyclus geeft ons de mogelijkheid om op een andere manier naar een crisis te kijken en te analyseren. Men kan de interacties tussen de gevoelens van de jongere, zijn gedrag en de reacties van anderen op deze manier ontleden. Hieronder kan u de conflictcyclus terug vinden zoals ontwikkeld

door Long.

Figuur 1: Conflictcyclus van Long

Zoals je kan zien op de afbeelding, bestaat een conflictcyclus uit vier elementen. Het eerste element is 'stresserende gebeurtenis'. De denkpatronen van jongeren genereren stress. Het tweede element zijn de gevoelens van de jongeren. De stress die jongeren ervaren brengen gevoelens en angsten met zich mee. Het waarneembaar gedrag van de jongere is het derde element. De gevoelens van jongeren sturen hun gedrag. Het laatste

element is 'reacties van volwassenen en leeftijdsgenoten'. Het ongepast en onaanvaardbaar gedrag van de jongeren lokken reacties uit van anderen.

Er zijn zelden jongeren die in hun eentje succesvolle gedragingen aanleren om met stress om te gaan. De taak van de volwassene bestaat erin voorzichtig en methodisch te werk te gaan om samen met de jongeren zijn conflictcyclus te doorbreken. Wanneer jongeren hun conflictcyclus niet doorbreken en hun gedrag niet aanpassen, zullen ze zich op een weinig bevredigende manier blijven gedragen. Een crisis kan jongeren de kans bieden om op een constructieve manier met stress te leren omgaan. LSCI biedt het proces aan om dat te doen.

4. Nieuwe – kanseninterventies

4.1 Red Flag nieuwe – kanseninterventie: De bron van stress bepalen

Bij deze nieuwe – kansen – interventie probeert men de bron van de stress/ probleem te bepalen. Deze Red Flag kansen – interventie wordt gebruikt bij kinderen/jongeren die:

- Op normale regels en afspraken reageren met emotionele uitbarstingen
- Begeleiders tot een machtsstrijd uitdagen die uiteindelijk leidt tot meer afwijzing en contactbreuk

Men kan drie types Red Flag – situaties onderscheiden. Het eerste type is de carry – in. Dit wil zeggen dat de jongere een negatieve ervaring meebrengt naar een andere setting. Vb.: een jongere komt van de klas terug in de leefgroep en stampet een bloempot omver bij het binnenkomen. De jongere heeft in de klas ruzie gemaakt met een andere jongere en is nog steeds boos.

Een tweede type is de carry – over. Bij dit type wordt de stress van de jongere vanuit een andere situatie overgedragen binnen dezelfde omgeving. Vb.: 's morgens krijgt een jongere slecht nieuws van een begeleider. Tijdens het middageten reageert de jongere agressief na een kleine bijsturing van zijn gedrag.

Het derde en laatste type Red Flag is de tap – in. Dit type is complexer als de vorige twee types. De betrokken jongere heeft een oude wonde als gevolg van misbruik, verlating, verwaarlozing of een trauma. Vb.: een jongere die als kind mishandeld werd, vliegt uit bij een aanraking van begeleiders.

Het doel van de Red Flag interventie is de jongeren helpen erkennen dat ze hun gevoelens verschuiven. De interventie zorgt ervoor dat de jongere inziet dat ze de bronnen van steun, die ze nodig hebben om met hun stress te kunnen omgaan, afstoten.

Door het gebruik van een LSCI – interventie verandert de perceptie van de jongere van: “iedereen is tegen mij, niemand begrijpt mij.” naar “iemand begrijpt mijn echte problemen en doorziet mijn gedrag, als ik over mijn problemen praat is de kans groter dat ik geen nieuwe problemen creëer.”.

4.2 New Tools nieuwe – kanseninterventie: Nieuwe sociale vaardigheden aanleren

Deze nieuwe kansen interventie wordt gebruikt om nieuwe vaardigheden aan te leren aan jongeren die over onvoldoende succesvolle sociale vaardigheden beschikken. De jongeren waarbij deze nieuwe kansen interventie gebruikt wordt zoeken naar goedkeuring van volwassenen en leeftijdsgenoten, maar beschikken niet over gepaste sociale vaardigheden om deze goedkeuring te verkrijgen. De jongere heeft de juiste attitude en

bedoelingen, maar stelt het verkeerde gedrag. Dit lokt vaak tegenovergestelde reacties uit bij de andere personen.

Het is de bedoeling dat de jongere leert gedrag te stellen dat gewenste reacties van anderen teweeg zal brengen. Hierbij is het noodzakelijk dat er een vertrouwensrelatie is tussen de jongere en de volwassene. De volwassene leert de jongere vervangend gedrag te stellen waardoor er meer kans is op de gewenste reacties.

Het doel van deze nieuwe kansen interventie is het inzicht van de jongere veranderen van: "Ik wil het steeds goed doen, maar het lukt me om één of andere reden niet.", naar: "Ik heb wel de juiste bedoelingen maar ik heb nog ondersteuning nodig bij het vinden van het gepaste gedrag."

4.3 Reality Rub nieuwe – kanseninterventie: Perceptie van de realiteit organiseren

De Reality Rub nieuwe- kanseninterventie wordt gebruikt om jongeren de realiteit te helpen reorganiseren en te verduidelijken. De volwassene helpt de jongere zijn gedachten te ordenen zodat de jongere een meer accurate waarneming van de realiteit kan ontwikkelen. De jongere dient, door het gebruik van deze interventie, in te zien dat er meer is dan op het eerste zicht lijkt. De jongere begint te begrijpen wat zijn/haar aandeel tot het probleem was.

Men kan vijf patronen onderscheiden binnen deze interventie:

- De jongere heeft een geblokkeerde waarneming als gevolg van intense gevoelens
- Bij de jongere ontstaat een verkeerde waarneming van de realiteit omdat persoonlijke, emotionele gevoeligheden geraakt worden
- Er is sprake van eenzijdige perceptie omdat de jongere blijft steken bij één van de gebeurtenissen die tot de crisis heeft geleid.
- De jongere heeft een persoonlijke reconstructie van de realiteit gemaakt omdat gebeurtenissen verkeerd werden geïnterpreteerd. Dit heeft te maken met de beperkte zienswijze van de jongere, die ontstonden door een persoonlijke voorgeschiedenis.
- De jongere manipuleert de realiteit om grenzen af te tasten.

De volwassene dient het onduidelijke en vervormde beeld van de jongere over het incident te corrigeren. Om dit doel te bereiken, helpt de volwassene de jongere de realiteit te verklaren door zijn waarneming van het incident te bespreken en vervormingen recht te zetten.

Het is de bedoeling dat de perceptie van de jongere veranderd in: “Misschien kan ik op een andere manier kijken naar deze situatie. Voorheen was de jongere ervan overtuigd dat niemand zijn kant van het verhaal geloofde.”

4.4 Messaging Numb Values nieuwe – kanseninterventie: Waarden opbouwen om de zelfbeheersing te vergroten

Deze nieuwe – kanseninterventie wordt gebruikt bij jongeren die, na het naar buiten brengen van hun gevoelens, schaamte, schuld en berouw voelen. Deze jongeren reageren impulsief, voelen zich onwaardig of mislukt en wensen of verwachten daarom een straf voor hun gedrag.

Het doel van deze interventie is de last van de jongere wat te verminderen door zijn/haar positieve kwaliteiten te benadrukken, zelfbeheersing en zelfvertrouwen te stimuleren. Er dient ook aan de jongere aangetoond te worden dat hij/zij een capabele en gewaardeerde persoon is met kwaliteiten als rechtvaardigheid, vriendelijkheid, vriendschap of leiderstalent.

De negatieve gevoelens van de jongeren zijn emotioneel destructief en jongeren kunnen zich hierdoor niet altijd beheersen. Het is de taak van de volwassene de jongeren te laten geloven in zichzelf en hun capaciteiten te erkennen. Het is enkel wanneer de jongeren geloven in zichzelf en hun kwaliteiten dat zij zich kunnen beheersen voor ze reageren met impulsieve, onaanvaardbare gedragingen.

De perceptie van de jongeren die door deze interventie gebaat zijn: “Als ik overstuur ben, doe ik vreselijke dingen en dan voel ik me schuldig.”. Jongeren die fysiek of seksueel misbruikt zijn, geven vaak zelfverwijtende reacties en vernederende opmerkingen zoals: “Ik ben niets waard, het zal wel mijn fout zijn, ik kan ook niets goed doen, ik wou dat ik dood was!”. Het is de bedoeling dat deze percepties veranderen naar: “Zelfs in aanstootgevende situaties of onder groepsdruk kan ik mezelf beheersen.”.

4.5 Symptom Estrangement nieuwe – kanseninterventie: Op een zachte manier confronteren met onaanvaardbaar gedrag

De nieuwe – kanseninterventie Symptom Estrangement wordt gebruikt bij jongeren die te veel voldoening ervaren bij hun afwijkend, agressief en onaanvaardbaar gedrag. Ze genieten van aanzien en faam bij andere jongeren. Deze jongeren ervaren geen schuldgevoelens en proberen hun gedrag te rechtvaardigen. Ze plaatsen zich in de rol van slachtoffer en moeten zich daarom verdedigen. De jongeren zijn niet gemotiveerd om te veranderen. Vaak handelen deze jongeren narcistisch.

De jongeren proberen zich op een bedreven manier te beschermen tegen hun schuldgevoelens door de verantwoordelijkheid en de fouten af te schuiven op een andere jongere of de volwassene.

Er zijn drie fundamentele rechtvaardigingen die jongeren gebruiken om de volwassene af te leiden van de focus van de interventie:

- 1ste rechtvaardiging: “Hij is begonnen”
 - “Het zou nooit gebeurd zijn als hij me met rust had gelaten”
 - “Hij zocht problemen en heeft ze gekregen”
- 2de rechtvaardiging: “Het is niet zo belangrijk”
 - “Je maakt van een mug een olifant”
 - “Ik maakte maar een grapje”
 - “Wat is het probleem, er is toch niets ergs gebeurd”
- 3de rechtvaardiging: “Niemand zou iets gedaan hebben”
 - “Ik heb het aan niemand verteld omdat ik wist dat ze er niets aan gingen doen”
 - “Ik heb het recht om op mezelf te letten”
 - “Ik los mijn problemen zelf wel op, ik heb daar niemand voor nodig”

Deze interventie wordt toegepast om jongeren te laten beseffen dat ze zichzelf wijs maken dat hun doel rechtvaardig is. De volwassene helpt de jongere inzien dat ze een hoge prijs betalen om hun uitbuiting van anderen te rechtvaardigen. De bedoeling van deze interventie is dat de volwassene ervoor zorgt dat de jongere zich ongemakkelijk voelt bij bepaald gedrag. Dit doel kan men bereiken door de jongeren te confronteren met zijn rationalisaties en door het decoderen van het narcisme en het verwrongen plezier dat de jongere ervaart aan zijn onaanvaardbaar gedrag.

De jongere is ervan overtuigd dat hij/zij doet wat hij moet doen, dat hij/zij aan zichzelf moet denken, zijn reputatie moet hooghouden en niet moet veranderen. Het doel van deze interventie is de jongere te laten inzien dat het niet oké is om anderen te kwetsen.

4.6 Manipulation of Body Boundaries nieuwe – kanseninterventie: Uitbuiting door leeftijdsgenoten vaststellen

Deze nieuwe – kanseninterventie kan gebruikt worden bij jongeren die storend gedrag stellen om bij andere jongeren in de gunst te komen (destructieve vriendschappen) of bij passief – agressieve jongeren die opgestoot worden om hun gevoelens te uiten. Een derde groep jongeren waarbij deze interventie kan toegepast worden, zijn de jongeren die leeftijdsgenoten manipuleren of uitbuiten en voordeel halen uit de kwetsbaarheid van deze andere jongeren. Men kan dus twee patronen van zelfvernietigend gedrag onderscheiden:

- Het mechanisme van de valse vriendschap:
 - Dit patroon komt het meest voor bij jongeren die geïsoleerd zijn en afgewezen worden. De jongeren hebben nood aan vriendschap en aanvaarding van leeftijdsgenoten en zijn daardoor kwetsbaar. Een valse vriendschap begint wanneer een uitbuitende jongere de noden van de afgewezen jongere herkent. De behoeftige jongere zal er alles aan doen om aanvaarding te blijven krijgen. De vriendschap tussen deze jongeren blijft bestaan zolang de behoeftige jongeren de wensen van de uitbuitende jongere uitvoert. De behoeftige jongere wordt als het ware een marionet van de uitbuitende jongere.
- Opgestoot worden door een leeftijdsgenoot:
 - Meestal is één van de betrokken personen een intelligente, verbaal sterke en passief – agressieve jongere. Deze jongere houdt ervan om een minder intelligente maar agressieve persoon uit te buiten. Het opstoken gebeurt op twee manieren. Ten eerste lacht de passief – agressieve jongere met de agressieve jongere door vragen te stellen over zijn/haar intellectuele, seksuele of persoonlijke eigenschappen. Dit wordt meestal gedaan in de buurt van een volwassene zodat deze de passief- agressieve jongere kan beschermen moest de agressieve jongere zijn zelfbeheersing verliezen. Ten tweede laat de passief – agressieve jongere de agressieve jongere geloven dat een andere leeftijdsgenoot hem niet respecteert of misbruikt. Zo ontstaat er een conflict tussen de agressieve jongere en de andere leeftijdsgenoot. De passief – agressieve jongere drijft het zover tot de agressieve jongere zijn zelfcontrole verliest.

Het doel van deze interventie bestaat erin de zwakkere jongere aan te tonen dat een andere persoon de gebeurtenissen zo manipuleert dat hij er nadeel van heeft. Wanneer er een interventie plaatsvindt met de sterkere jongere, moeten we hem ervan bewust maken dat we weet hebben van de manipulatie en dat we dat gedrag niet aanvaarden. Een ander doel van deze interventie is aan te tonen dat vrienden elkaar helpen en samen fijne dingen doen.

Een zorgvuldig gereconstrueerde tijdlijn creëren is een belangrijke taak van de volwassene tijdens deze interventie. De volwassene krijgt zo een duidelijk beeld van het gedrag van de uitbuitende jongere en kan dit dan ook duidelijk maken aan de jongere.

5. De zes fasen van LSCI

Elke LSCI – interventie bestaat uit zes fasen. Afhankelijk van het soort nieuwe kanseninterventie wordt elke fase anders benaderd. In dit hoofdstuk worden de zes fasen van de LSCI - interventie beschreven.

De zes fasen zijn onderverdeeld in twee groepjes van elk drie fasen. De eerste drie fasen zijn de diagnostische fasen. Tijdens deze fasen tracht men het soort crisis en het centrale thema vast te stellen. De andere drie fasen zijn de nieuwe kansenfasen. Het handelen rond een nieuwe kanseninterventie staat in deze fasen centraal.

Doorheen alle fasen is het belangrijk jongeren positief te bekrachtigen. Positieve bevestigingen geven de jongeren steun. Door erkenning te geven toont de volwassene begrip voor wat de jongeren voelen, zonder te vernederen of af te keuren. Men merkt hierdoor een verandering in houding tegenover de volwassene. De jongeren krijgen duidelijk het signaal dat de volwassene hen graag heeft en gelooft in de kwaliteiten van de jongeren.

5.1 Fase 1: ontladen

Tijdens de eerste fase is het vooral belangrijk dat de volwassene toont dat hij steun en begrip heeft voor de stress van de jongere. Deze fase zorgt ervoor dat de jongere na het ontladen, op een rationele manier kan praten over de crisis. Voor de volwassene is het van belang de werking van de conflictcyclus te begrijpen. Een ontlasting is vaak hevig. Het is de taak van de volwassene om eigen gevoelens en agressieve tegenreacties aan de kant te schuiven. Dit om te voorkomen dat onze tegenreacties escalatie veroorzaken. Het doel van fase 1 is de intense gedachten en gevoelens van de jongere te doen dalen.

De duur van fase 1 is afhankelijk van de betrokken jongere. In sommige situaties kan fase 1 van korte duur zijn en zijn slechts enkele zinnen nodig om te ontladen. In andere gevallen kan fase 1 tot een half uur duren. Wanneer de jongere niet in staat is een normaal en rustig gesprek te voeren, gaat men best niet over naar fase 2.

5.1.1 De rol van de volwassene in fase 1

De jongere moet de volwassene kunnen vertrouwen. Daarom is het belangrijk dat de volwassene toont dat hij/zij een aanvaardende, onpartijdige persoon is. In deze fase moet de volwassene kunnen luisteren, begrijpen, objectief en rechtvaardig kunnen zijn. Door de gevoelens van de jongere te begrijpen en te respecteren wordt er vertrouwen geboden. Het is de taak van de volwassene om zich te concentreren op de positieve eigenschappen van de jongeren.

5.1.2 Overgang naar fase 2

De volwassene kan overgaan naar fase 2 wanneer de jongere reageert met woorden (of gebaren) die duidelijk maken dat hij/zij bereid is samen met de volwassene verder over het onderwerp te communiceren. Om naar fase 2 over te gaan kan de volwassene zijn vertrouwen in de jongere bevestigen, steun bieden en het vertrouwen in de goede afloop duidelijk maken. Men mag pas overgaan naar fase 2 wanneer men duidelijk merkt dat de jongere er klaar voor is. Wanneer dit niet duidelijk is, moet de volwassene eerst proberen de emotionele intensiteit te verminderen.

5.2 Fase 2: tijdlijn

Tijdens de tweede fase gaat de volwassene samen met de jongere proberen te achterhalen wat er juist gebeurd is. De jongere krijgt in deze fase de mogelijkheid om het verhaal te vertellen zoals hij/zij het heeft beleefd. Het is de bedoeling dat de jongere het incident opnieuw afspeelt in zijn hoofd. Dit is niet zo eenvoudig. De waarnemingen van de jongere zijn beïnvloed door angst, persoonlijk referentiekader en de intensiteit van het conflict. De jongere kan niet objectief zijn als gevolg van de emotionele intensiteit. De jongere moet in deze fase het gevoel krijgen dat er ook tijd en ruimte is om over andere en diepere zaken te praten. De jongere zal, tijdens het beschrijven van het conflict, proberen zijn gedrag te rechtvaardigen.

Doorheen het gesprek zal de jongere een aantal 'vuurpijlen' lossen. Dit zijn nevenopmerkingen die op het eerste zicht weinig lijken te maken te hebben met het conflict of gesprek. Deze 'vuurpijlen' hebben als doel de volwassene te laten merken dat er een ander, onderliggend probleem is. Het is belangrijk aandacht te hebben voor deze opmerkingen.

De volwassene stelt in deze fase verschillende vragen aan de jongere om een beter zicht te krijgen op het conflict. De volwassene vraagt niet naar het waarom van het probleem, wel naar het waar, wanneer, wie en wat van het probleem

5.2.1 De rol van de volwassene in fase 2

De volwassene dient aan de jongere te tonen dat hij/zij oprecht geïnteresseerd is in de beleving van de jongere. Het is de bedoeling dat de volwassene probeert te decoderen en te begrijpen. Dit kan op verschillende manieren: vragen stellen, actief luisteren, observeren, reflecteren en interpreteren. Met decoderen bedoelen we het mentale proces dat interpretaties van gedrag omzet in een ruimere betekenis. Het is aangewezen om als

volwassene vertrouwd te zijn met decoderen. Het een vaardigheid die men dient te beschikken voor een geslaagde LSCI.

5.2.2 Overgang naar fase 3

Men kan pas overgaan naar fase 3 wanneer de jongere het conflict helemaal heeft kunnen herhalen. De jongere zijn/haar vertrouwen in de volwassene moet gegroeid zijn door het gebruik van interpretaties, decodering en bevestiging. De jongere moet het gevoel hebben dat de volwassene hem/haar echt begrijpt. Voor de volwassene over gaat naar fase drie, kan hij/ zij best even herhalen wat de jongere gezegd heeft in deze fase.

5.3 Fase 3: het centrale thema

Bij het begin van deze fase heeft de volwassene al een globaal idee van of het incident zelf of een onderliggende angst de oorzaak van het probleem is. Tijdens deze fase is het de bedoeling dat de volwassene het idee gaat toetsen en uitbreiden. Door meer verbale uitwisselingen en meer te decoderen kan de volwassene diepgaandere informatie verkrijgen.

In deze fase probeert de volwassene het centrale thema te bepalen. Hij/zij beslist of hij zich focust op het incident of op de onderliggende angst. Bij het bepalen van het centrale thema moet het centrale thema duidelijk verwoord worden in eenvoudige zinnen.

Wanneer de volwassene het centrale thema heeft verwoord, kan hij/zij een gepaste nieuwe – kanseninterventie kiezen.

Hieronder een kort overzicht van de zes nieuwe – kanseninterventies:

- *Red Flag*
Doel: men probeert de bron van het probleem te identificeren. De jongere moet kunnen erkennen dat hij zijn gevoelens verschuift en dat hij zijn bronnen van steun afstoot.
- *New Tools*
Doel: in deze interventie probeert de volwassene de jongere nieuwe sociale vaardigheden aan te leren. Deze nieuwe vaardigheden resulteren in de gewenste reacties van anderen.
- *Reality Rub*
Doel: de volwassene helpt de jongere zijn gedachten te ordenen zodat deze op een nauwkeurige waarneming van de realiteit kan ontwikkelen. De volwassene laat de jongere inzien dat er meer is dan op het eerste gezicht lijkt.

- *Messaging Numb Values*
Doel: tijdens deze interventie benadrukt de volwassene de positieve kwaliteiten van de jongere, stimuleert hij zelfbeheersing en zelfvertrouwen en toont hij aan dat de jongere een gewaardeerde persoon is. Veelvuldige bevestigingen en goedkeuringen vergroten de zelfbeheersing en het vertrouwen van de jongere.
- *Symptom Estrangement*
Doel: de jongere confronteren met het narcistische gedrag en het verwrongen plezier dat hij beleeft aan zijn onaanvaardbaar gedrag is de taak van de volwassene in deze interventie.
- *Manipulation of Body Boundries*
Doel: deze interventie is erop gericht om de jongere te laten inzien dat een andere jongere (of volwassene) de situatie zo manipuleert dat de jongere er nadeel bij heeft. De volwassene biedt inzicht in de redenen voor het gedrag van anderen.

5.3.1 De rol van de volwassene in fase 3

De volwassene dient in deze fase veel te decoderen, nadenkend te observeren en te luisteren. In deze fase moet regelmatig teruggegrepen worden naar fase 2. De volwassene zal zich in een informatielus bevinden. Vragen stellen, decoderen, interpreteren en hypothesen formuleren zijn vaardigheden die vaak aan bod komen tijdens deze fase. Het is de taak van de volwassene de meest gepaste nieuwe kansen interventie te kiezen.

5.3.2 Overgang naar fase 4

Wanneer het centrale thema verwoord is en er een nieuwe kansen interventie gekozen is, kan men aan de overgang beginnen. Vanaf fase 4 beginnen de oplossingsfasen.

5.4 Fase 4: inzicht

In deze fase staat het bijbrengen van inzicht centraal. In fase vier is het de bedoeling dat we de jongeren inzicht bijbrengen in de verstarde patronen van waarnemen, denken voelen en zich gedragen. Er zijn drie vragen waarop een antwoord geformuleerd moet worden:

- *Als een crisis een leermoment is voor nieuwe inzichten in zelfvernietigend gedrag, wat zou dan de boodschap van die inzichten zijn?*
De volwassene moet de jongere aanmoedigen inzicht te verwerven dat de crisis geen geïsoleerd, eenmalig feit is. Het is een chronisch patroon van slecht functioneren waar de jongere naar teruggrijpt wanneer hij zich gefrustreerd, boos of overdonderd voelt.

- *Hoe kunnen die inzichten omgevormd worden tot een plan voor gedragsverandering bij de jongere?*

Dit is een zeer belangrijke stap in een LSCI- interventie. Als de jongere geen inzicht krijgt in zijn repetitieve patronen van onaanvaardbaar gedrag en er geen persoonlijk plan voor gedragsverandering wordt besproken, wordt het proces uitgehold. De jongere dient gestimuleerd te worden om zoveel mogelijk alternatieve plannen te overwegen.

- *Welke oplossing is voor de jongere bevredigend en waarvoor wil hij verantwoordelijkheid opnemen?*

Een oplossing is voor de jongere bevredigend wanneer ze hem voordeel zullen opleveren. Dit wil daarom niet altijd zeggen dat dit de meest aanvaardbare oplossing volgens de volwassene is. Een jongere moet volledig achter een oplossing staan en moet er voldoende vertrouwen in hebben, anders heeft het weinig kans op slagen.

5.4.1 De rol van de volwassene in fase 4

Begeleiden in het zoeken naar oplossingen is de belangrijkste taak van de volwassene in deze fase. De volwassene dient ervoor te zorgen dat de jongere zoveel mogelijk alternatieve oplossingen kan beschrijven. Samen met de jongere gaat de volwassene de voor- en nadelen van ieder alternatief bekijken. De volwassene kan de jongere sturen en beïnvloeden om oplossingen te overwegen die de jongere anders niet zou overwegen.

Het gevaar van deze fase is dat de volwassene de jongere in een bepaalde richting duwt. De jongere moet zelf volledig achter de gekozen oplossing staan, anders heeft de oplossing weinig kans op slagen.

5.4.2 Overgang naar fase 5

Uit de verschillende alternatieven zal één oplossing gekozen worden waar zowel de jongere als de volwassene achter staat. De volwassene wil de meest constructieve oplossing en de jongere wil een comfortabele oplossing. Er moet dus een balans gevonden worden tussen de twee.

Er moet wel rekening gehouden worden met de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de oplossing. Hierbij moet gekeken worden naar de capaciteiten van de jongere. Men kan overgaan naar fase 5 wanneer de jongere de oplossing zelf heeft kunnen verwoorden.

5.5 Fase 5: nieuwe vaardigheden

Het opstellen van een realistische planning en het oefenen van wat er zal gebeuren wanneer de aangeleerde nieuwe vaardigheden gebruikt worden om het probleem van de crisis op te lossen is wat er gebeurt tijdens fase 5. De jongere wordt tijdens deze fase voorbereid om de gekozen oplossing uit te voeren. Men leert de jongere met nieuwe gedragingen te reageren op gebeurtenissen en mensen. Het belang van herhaaldelijke bevestiging van de jongere tijdens deze fase mag men niet onderschatten. Jongeren in problemen hebben het moeilijk om zelfstandig hun zelfbeeld te veranderen. Het geloof in de jongere en bevestiging van de volwassenen maken een echte gedragsverandering mogelijk.

Het is mogelijk dat de betrokken jongere tijdens de crisis regels heeft overtreden, eigendom heeft vernield of mensen beledigd heeft. Het is niet de bedoeling dat dit gedrag genegeerd wordt. De jongere moet leren om met de gevolgen om te gaan. Het is belangrijk dat de jongere tijdens deze fase wordt voorbereid om de gevolgen op een verantwoordelijke en verstandige manier te aanvaarden.

Een ander aspect dat wordt behandeld tijdens fase vijf is het anticiperen op de gevolgen. Jongeren denken vaak niet na over welke gevolgen hun gedrag heeft of heeft gehad. Ze denken niet na over hoe ze zich zullen voelen, hoe ze zullen reageren of hoe anderen zullen reageren. Tijdens deze fase worden deze onverwachte problemen besproken.

5.5.1 De rol van de volwassene in fase 5

In fase vijf heeft de volwassene drie taken. De eerste taak is de jongere realistisch laten kijken naar oplossingen. De volwassene dient de jongere hierin te begeleiden wanneer hij de situatie opnieuw bekijkt en geplande nieuwe gedragingen beschrijft. Een tweede taak van de volwassene is vertrouwen hebben in de mogelijkheden van de jongere om de oplossingen uit te voeren. De jongere moet voelen dat de volwassene gelooft in de goede kwaliteiten en capaciteiten van de jongere. Alleen wanneer de jongere het gevoel heeft dat de volwassene vertrouwen in hem heeft, krijgt de jongere voldoende zelfvertrouwen om zijn gedrag te veranderen. De derde taak van de volwassene is de jongere overtuigen dat de nieuwe oplossing voordelen zal bieden aan hem. Jongeren verwachten meestal geen voordelen. Ze zijn vaak pessimistisch en zien vaak het ergste van een persoon of gebeurtenis.

5.5.2 Overgang naar fase 6

De jongere is klaar voor de volgende fase wanneer hij op een constructieve manier kan reageren op het idee dat het probleem zich opnieuw zal stellen in de toekomst en als de jongere kan vertellen hoe het probleem zal worden opgelost. De jongere dient realistisch te zijn over de gevolgen van de crisis en wil een nieuwe oplossing uitproberen.

5.6 Fase 6: transfer van het leren

Tijdens de laatste fase wordt de terugkeer naar de leefgroep voorbereid. De jongere leert tijdens deze fase hoe hij/zij op een goede manier terug aansluit bij de lopende activiteit. Er wordt besproken wat de jongere gaat doen en hoe de andere zullen reageren bij de terugkeer in de groep. De aandacht wordt verlegd naar een andere plaats en andere mensen.

Een jongere is klaar voor de terugkeer naar de groep wanneer hij een succesvolle terugkeer kan beschrijven en een verantwoordelijke houding kan aannemen. In sommige gevallen kan er weerstand zijn van de jongere. In dit geval is de jongere nog niet klaar voor een terugkeer. Dit kan verschillende redenen hebben. Ofwel heeft de jongere nog niet alles gezegd wat hij wil vertellen of hij/zij heeft niet genoeg vertrouwen om actief te kunnen deel nemen in de groep. Een andere reden kan zijn dat de jongere zich moeilijk kan losmaken van de volwassene.

5.6.1 De rol van de volwassene in fase 6

In deze fase wordt de relatie tussen de volwassene en de jongere bevestigd. Doorheen de andere fasen heeft de volwassene vertrouwen opgebouwd met de jongere. In deze fase zal blijken of de jongere er voldoende op kan vertrouwen dat de volwassene hem helpt zijn/haar stress te verminderen.

Bij een terugkeer naar de groep, dient men niet enkel rekening te houden met de jongere van de interventie. Er moet ook rekening gehouden worden met de andere leden van de groep. Een andere volwassene dient zich bezig te houden met de rest van de groep. Wanneer er te veel aandacht wordt besteed aan het abnormaal gedrag, wordt er te veel nadruk gelegd op het gedrag. Wanneer je er te weinig of geen aandacht aan besteedt, creëer je de indruk dat men het gedrag negeert en niet weet hoe er mee om te gaan. Dus niet alleen de jongere, maar de hele groep dient goed voorbereid te worden op de terugkeer naar de groep.

5.6.2 Einde van fase 6

De jongere weet dat hij op het einde van het gesprek dient terug te keren naar de groep. Bij een geslaagde LSCI- interventie heeft de jongere een ander inzicht, is zijn/haar angst verminderd en is het zelfvertrouwen van de jongere gegroeid. De jongere heeft positievere gedachten en gevoelens. Één enkele LSCI- interventie kan geen blijvende gedragsverandering teweeg brengen, deze verandering kan enkel geleidelijk aan gebeuren. Er zijn meerdere interventies nodig om een blijvend resultaat te veroorzaken.

6. De LSCI- training

Een LSCI- training is een gecertificeerde training en bestaat bij voorkeur uit vijf trainingsdagen van 9 uur tot 17 uur. Men kan kiezen tussen een LSCI- training voor teams of een open LSCI- training. Tijdens deze trainingsdagen wordt de theorie grondig toegelicht, worden er voorbeelden gegeven en worden er kansen aangereikt om de verschillende interventies te oefenen. De theorie wordt toegelicht aan de hand van het boek 'Praten met kinderen en jongeren in crisissituaties' van N.J. Long, M.M. Wood & F.A. Fecser en wordt er een cursus aangeboden opgemaakt door F. D'Oosterlinck van OOBBC Nieuwe Vaart.

De eerste trainingsles bestaat louter uit het toelichten van de theorie. Het is belangrijk om al een zicht te hebben op de methodiek vooraleer je gaat oefenen. De tweede, derde en vierde trainingsles wordt gebruikt om de nieuwe- kanseninterventies uit te leggen en te oefenen. De uitleg over de nieuwe- kanseninterventies wordt gespreid over deze drie lesdagen. Elke keer na de uitleg over een nieuwe- kanseninterventie, wordt de mogelijkheid geboden om deze te oefenen. Er worden door de trainer verschillende voorbeelden aangereikt die in kleinere groepjes geoefend kunnen worden in de vorm van rollenspellen. De trainer probeert er rekening mee te houden dat iedereen aan de beurt komt om interviewer (volwassene) te 'spelen'. Na elke les wordt er van de deelnemers verwacht dat ze een deel tekst in het handboek lezen ter voorbereiding van de volgende les. De vijfde les is een herhalingsles en examendag. Tijdens de voormiddag wordt er een kleine herhaling gegeven over de vier voorgaande lesdagen en wordt er een schriftelijke proef afgenomen over de theorie. In de namiddag vindt de praktische proef plaats. Deze praktische proef bestaat uit rollenspellen. Op het einde van de dag wordt een certificaat uitgedeeld aan de geslaagde personen.

7. Slot

LSCI is een verbale interventiemethodiek die ons leert omgaan met kinderen en jongeren in conflicten en crisissen. De methodiek bestaat uit zes fasen die doorlopen moeten worden. Bij elke LSCI- interventie wordt gebruik gemaakt van een nieuwe-kanseninterventie. Tijdens een LSCI- interventie kan gebruik gemaakt worden van de conflictcyclus om jongeren meer zicht te laten krijgen op hun eigen aandeel en het aandeel van anderen in het conflict.

Aangezien iedereen binnen G.I. 'De Kempen' verplicht wordt de opleiding LSCI te volgen, heb ik ervoor gekozen een onderzoek te doen naar de implementatie en beleving van de methodiek binnen Gemeenschapsinstelling 'De Markt'.

In de bijlage kan u een overzicht van de werking per nieuwe- kanseninterventie terugvinden.

1. Inleiding

Voor mijn onderzoek naar de beleving en implementatie van de methodiek LSCI binnen een gemeenschapsinstelling, heb ik gekozen om vragenlijsten uit te delen. In het totaal zijn er 132 vragenlijsten uitgedeeld aan personeelsleden van G.I. De Kempen campus 'De Markt' die iedere dag in contact komen met de jongeren. Van de 132 vragenlijsten werden er 50 terug opgehaald, dit is een antwoordrespons van 37,8%. Deze 50 vragenlijsten vormen de basis voor mijn onderzoeksresultaten. In de bijlage kunt u een exemplaar van de vragenlijst terugvinden.

Het praktijkgedeelte bestaat uit vijf onderdelen. Het eerste onderdeel handelt over de onderzoeksmethode. Deel twee bevat de onderzoeksresultaten over de algemene gegevens van de bevroagde personen. In deel drie kan men de resultaten over de implementatie terugvinden en in het vierde deel staan de resultaten over de beleving van de methodiek LSCI beschreven. In het vijfde deel tenslotte, werden conclusies getrokken.

2. De onderzoeksmethode

Zoals men al kon lezen in de inleiding, heb ik in functie van mijn onderzoek gekozen om vragenlijsten uit te delen. De reden waarom ik gekozen heb voor een vragenlijst, is omdat ik zo een grotere representativiteit had. Een vragenlijst bood me de mogelijkheid om zo veel mogelijk personen te bevroagen op een kortere tijd. Via een vragenlijst kunnen de bevroagden meer antwoorden geven in een korte tijd. Een ander voordeel van de vragenlijst is dat de anonimiteit van de bevroagden verzekerd is.

2.1 Werkwijze

Allereerst ben ik begonnen met een vragenlijst op te stellen. In eerste instantie was dit niet zo eenvoudig daar ik nog niet veel wist over de methodiek LSCI. Na een literatuurstudie kon ik me al een beter beeld vormen en ging het opstellen van een voorontwerp gemakkelijker. Dit voorontwerp liet ik nalezen door mijn eindwerkbegeleidster.

Ondertussen was ik begonnen met de LSCI- opleiding. Tijdens de lessen kwamen er een aantal vragen en stellingen in me op die ik kon integreren in mijn vragenlijst. Zo ontstond een proefversie van mijn vragenlijst. Deze proefversie liet ik nalezen door Wendy Veters,

mijn stagementor en door Benny Leesen, de LSCI- trainer, om er zeker van te zijn dat ik de nodige vragen had opgesteld om een antwoord op mijn vraagstelling te kunnen formuleren.

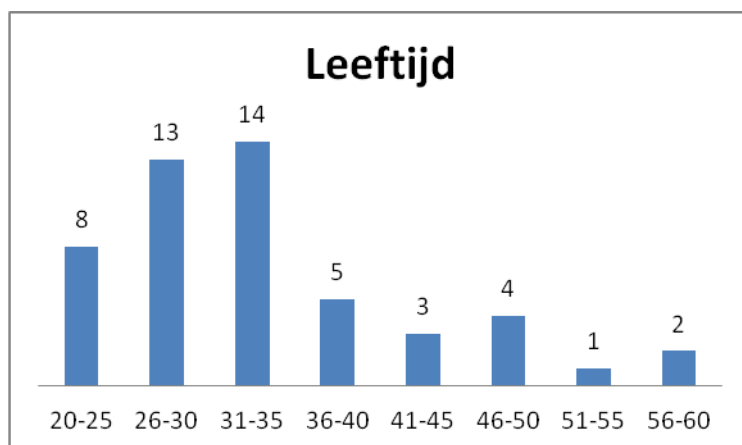
Na een aantal aanpassingen was de vragenlijst klaar om uitgedeeld te worden. Ik ben de vragenlijsten persoonlijk gaan afleveren in de leefgroepen en heb hierbij een woordje uitleg gegeven. De personeelsleden kregen drie weken de tijd om de vragenlijst in te vullen. Alle vragenlijsten werden ten laatste op 20 december opgehaald.

3. De resultaten

3.1 Algemene gegevens

Het eerste deel van de vragenlijst bestaat uit een aantal algemene vragen, nl. leeftijd, geslacht, aantal jaren werkzaam in de instelling, behaald diploma en functie binnen de instelling.

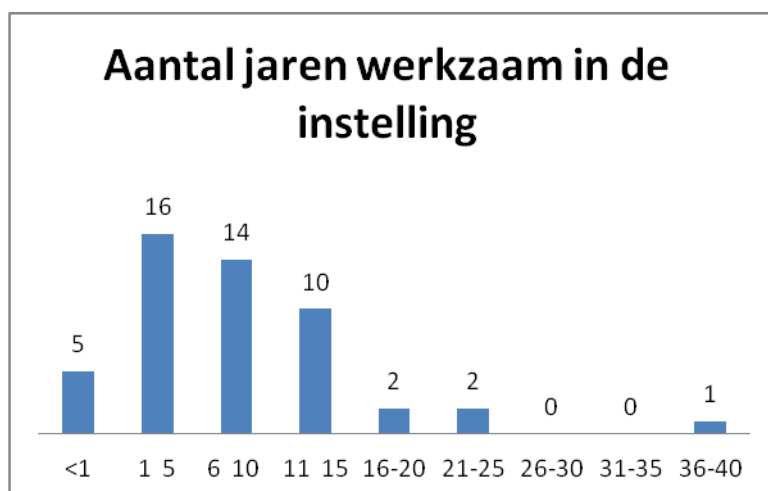
Uit de vragenlijsten is gebleken dat 52% (26 personen) van de bevroagden vrouwelijk is en 48% (24 personen) mannelijk is.

In deze grafiek kan men zien dat de meest voorkomende leeftijd van de bevroagden tussen de 31 en 35 jaar ligt (28%). De minst voorkomende leeftijd ligt tussen de 51 en 55 jaar (2%).

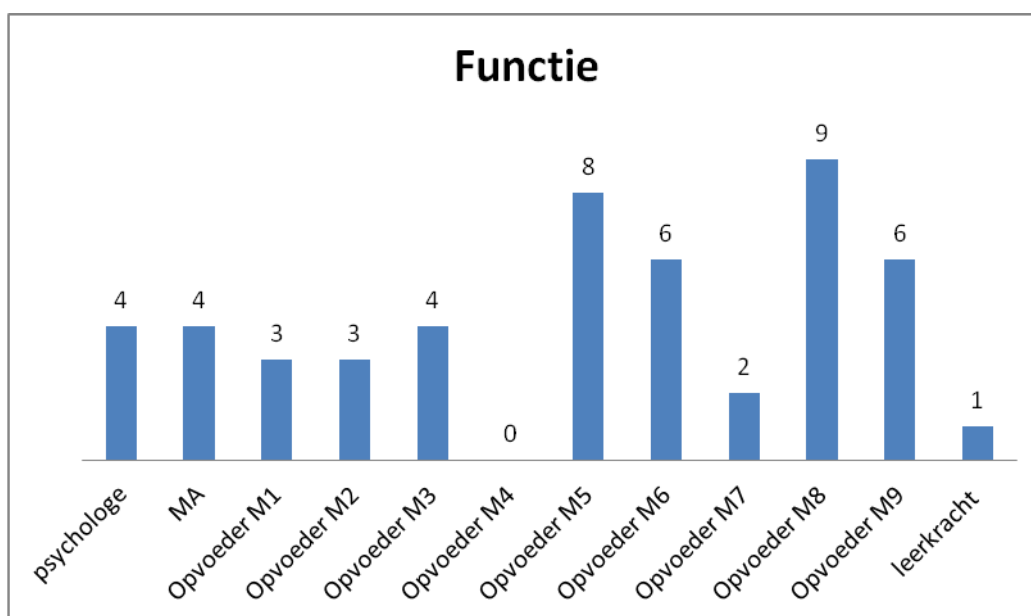
Grafiek 1: Leeftijd

In deze grafiek staan de resultaten neergeschreven over het aantal jaren de personeelsleden werkzaam zijn binnen de instelling. De meeste bevroagden (32%) zijn 1 tot 5 jaar werkzaam binnen de

Grafiek 2: Aantal jaren werkzaam in de instelling

instelling. 10% is minder dan 1 jaar werkzaam, 28% is werkzaam tussen de 6 en 10 jaar, 20% tussen de 11 en 15 jaar, 4% tussen de 16 en 20 jaar en nog eens 4% is werkzaam tussen de 21 en 25 jaar. Één persoon (2%) is werkzaam tussen de 36 en 40 jaar.

Grafiek 3: Functie

In deze grafiek staat beschreven welke functie de bevroegden bekleeden. De getallen boven de kolommen van de grafiek geven aan hoeveel ingevulde vragenlijsten ontvangen zijn en hoeveel mensen er dus welke functie bekleeden. De meeste vragenlijsten (18%) zijn door leefgroep M8 ingevuld. Zoals je kan aflezen op de grafiek zijn er geen ingevulde vragenlijsten ontvangen van leefgroep M4.

In onderstaande tabel staan de behaalde diploma's van de bevroegden opgesomd zoals ze door de bevroegden opgeschreven werden. In de linkerkolom staat het diploma en in de rechterkolom staat hoeveel bevroegden dat diploma behaald hebben. Er waren een aantal bevroegden die twee behaalde diploma's hebben. Het grootste deel van de bevroegden behaalden het diploma bachelor orthopedagogie. In het totaal hebben 18 personen (36%) dit diploma behaald.

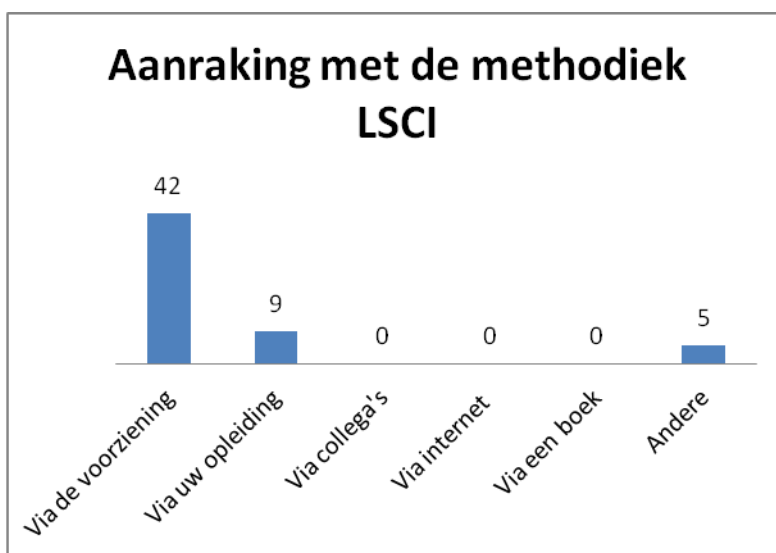
Behaald diploma	
Master: psychologie	4 personen
Master: pedagogische wetenschappen	1 persoon
Master: educatieve studies	1 persoon
Master: criminologie	1 persoon
Bachelor: maatschappelijk werk	9 personen
Bachelor: orthopedagogie	18 personen

Bachelor: sociaal werk	2 personen
Bachelor: sociale readaptatiewetenschappen	2 personen
Bachelor: toegepaste psychologie	1 persoon
Bachelor	4 personen
Graduaat: orthopedagogie	3 personen
Lerarenopleiding	2 personen
Lerarenopleiding: lager onderwijs	1 persoon
Lerarenopleiding: regentaat	1 persoon
Lerarenopleiding: onderwijs	1 persoon
Secundair onderwijs	2 personen

Tabel 1: Behaald diploma

3.2 Implementatie

De vragen in het tweede deel van de vragenlijst handelen over de implementatie van de methodiek LSCI. Een aantal vragen gaan over de training van de methodiek LSCI. Het gedeelte over de implementatie bevat in het totaal 12 vragen. Omdat niet iedere bevrageerde de opleiding voor LSCI heeft genoten, zijn er een aantal vragen die niet door iedereen beantwoord werden.

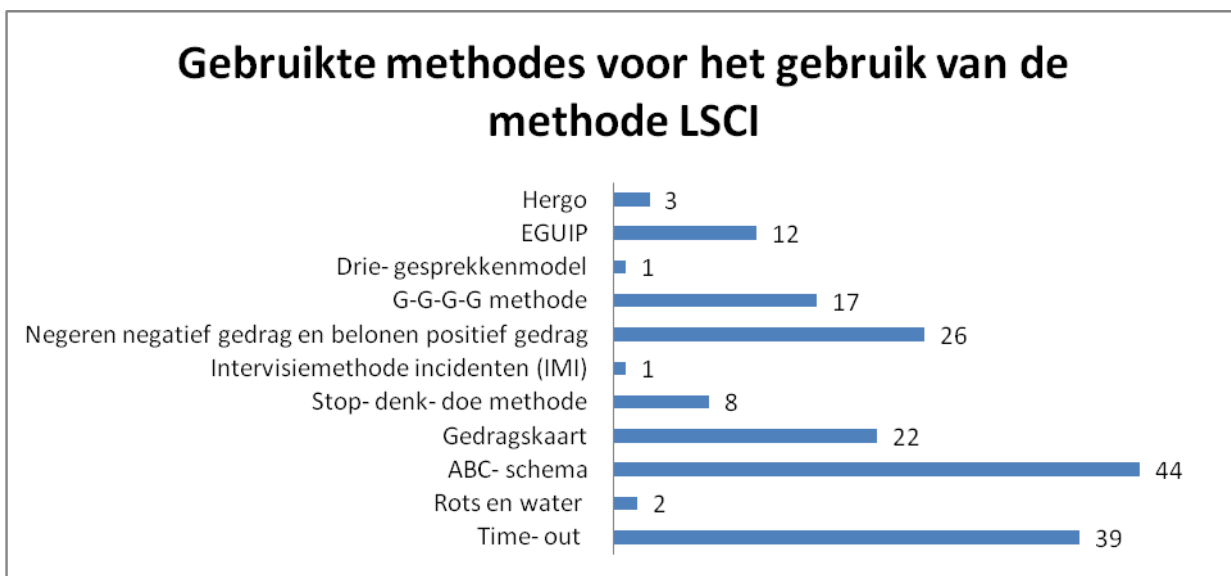

Grafiek 4: Aanraking met de methodiek LSCI

Deze grafiek toont aan hoe de personeelsleden in aanraking zijn gekomen met de methodiek LSCI. Een aantal bevrageerden hebben op deze vraag meerdere antwoorden gegeven waardoor het aantal antwoorden vermeerderde. Je kan dus zien dat het grootste deel (84%) in aanraking is gekomen met

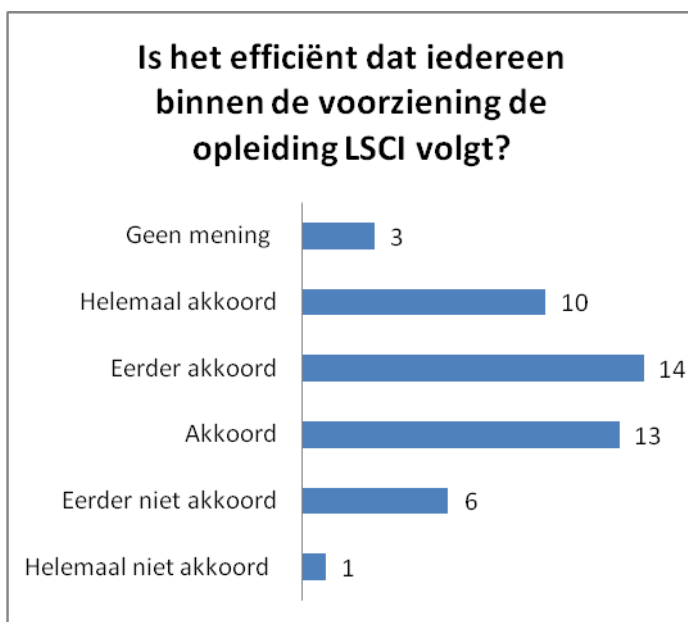
de methodiek via de voorziening. 18% van de bevrageerden zijn in aanraking gekomen via hun opleiding. 5 bevrageerden (10%) gaven 'andere' aan als antwoord. Elk van hen gaven ze het antwoord dat ze nog niet in aanraking waren gekomen met de methodiek.

De tweede vraag over de implementatie van de LSCI- methodiek ging over welke methodes de bevrageden gebruikten voor ze in aanraking kwamen met LSCI. De bevrageden mochten meerdere mogelijkheden aanduiden. In de onderstaande grafiek kan u de resultaten van deze vraag aflezen. Zoals je kan aflezen worden de Time- out methode, het ABC- schema, de gedragskaart en het negeren van negatief gedrag en het belonen van positief gedrag gebruikt door een groot deel van de bevragede personen.

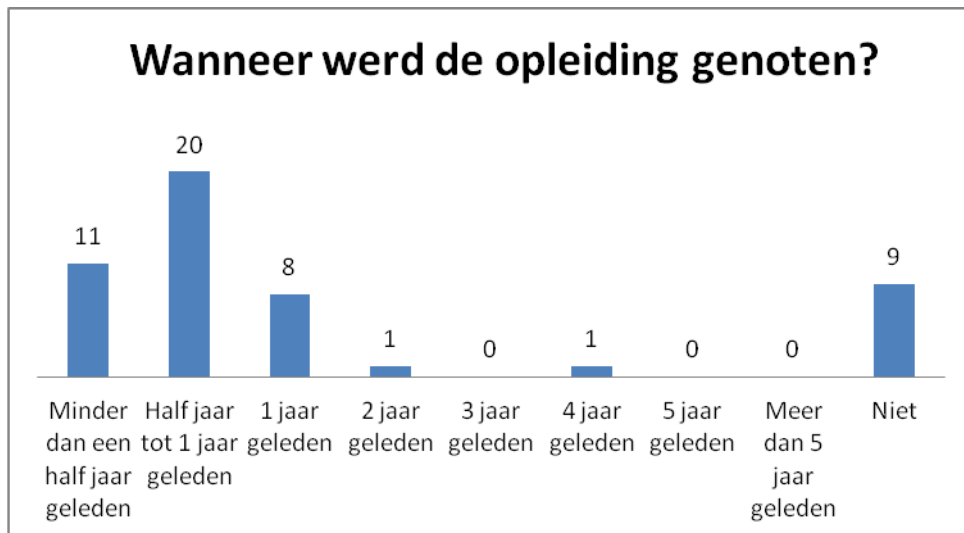

Grafiek 5: Gebruikte methodes voor het gebruik van de methode LSCI

In deze grafiek staan de resultaten op de vraag of het efficiënt is dat iedereen binnen de voorziening de opleiding LSCI volgt, neergeschreven. Er waren 3 personen die op deze vraag niet hebben geantwoord. 28% van de bevrageden gaat akkoord, 30% gaat eerder akkoord en 22% gaat helemaal akkoord met deze stelling. Er zijn 6 personen (12%) die eerder niet akkoord zijn en 1 persoon (2%) die helemaal niet akkoord is. 6% van de bevrageden had hierover geen mening.

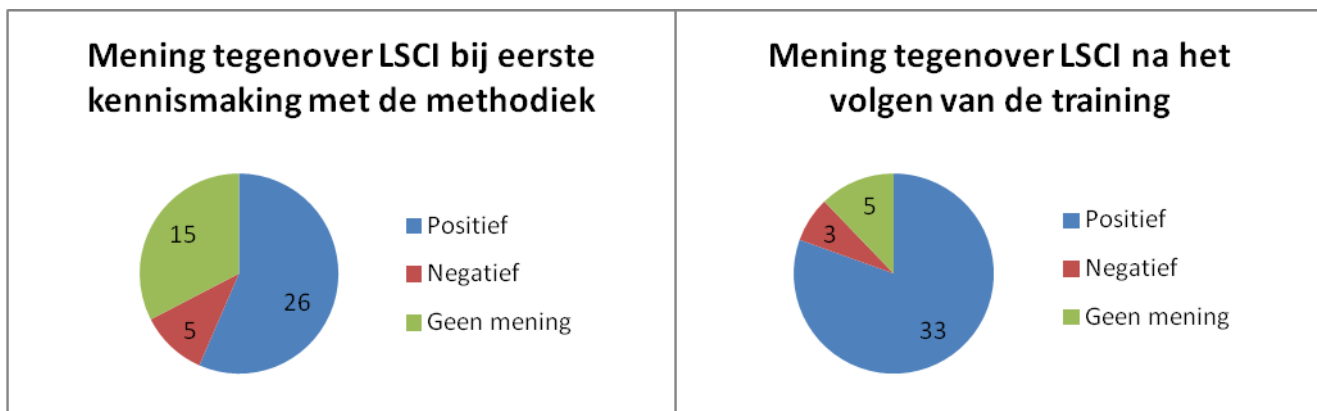

Grafiek 6: Is het efficiënt dat iedereen binnen de voorziening de opleiding LSCI volgt?

Grafiek 7: Wanneer werd de opleiding genoten?

Bovenstaande grafiek toont aan wanneer de bevroagden de opleiding voor LSCI hebben genoten. Men kan zien dat 9 personen (18%) nog geen opleiding hebben gevolgd. Zij zullen dan ook geen antwoorden bieden op de volgende vragen van de vragenlijst. Van de bevroagden die wel een opleiding hebben genoten heeft het grootste deel de opleiding genoten tot een jaar geleden.

Grafiek 8: Mening tegenover LSCI bij eerste kennismaking met de methodiek

Grafiek 9: Mening tegenover LSCI na het volgen van de training

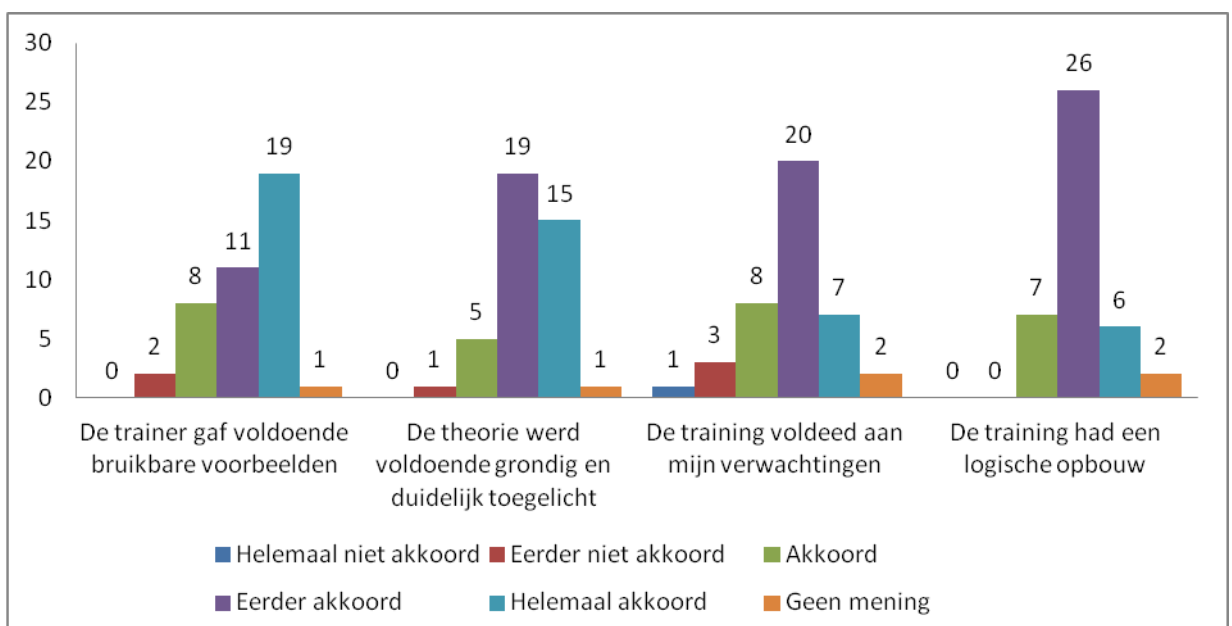
Bovenstaande grafieken tonen aan welke mening de bevroagden hadden voor en na het volgen van de opleiding. De linkse grafiek is gebaseerd op antwoorden van 50 bevroagden (4 personen hebben geen antwoord gegeven), de rechtse grafiek is gebaseerd op 41 bevroagden. Dit omdat 9 personen de opleiding nog niet hebben genoten. Zowel in de linkse als in de rechtse grafiek staat het merendeel positief tegenover de methodiek.

Grafiek 10 : Reden voor het volgen van de LSCI- training

Deze grafiek geeft de resultaten weer over de vraag: ‘Om welke reden heeft u de LSCI- training gevolgd?’. Een aantal bevroagden hebben meerdere antwoorden gegeven op deze vraag. Men kan duidelijk zien dat 90% van de bevroagden de training hebben gevolgd omdat het opgelegd werd door de voorziening. 12% van de bevroagden volgden de training in een schools opleidingsonderdeel en 10% uit eigen interesse. Het keuze antwoord ‘Eigen interesse’ kwam nooit alleen voor.

Onderstaande grafiek geeft de resultaten van vier stellingen weer. De stellingen handelen allemaal over de training van LSCI. Men kan zien dat bij elk van de vier stellingen de meest gescoorde antwoorden ofwel ‘akkoord’ ofwel ‘eerder akkoord’ ofwel ‘helemaal akkoord’ zijn. Bij drie van de vier stellingen is er niemand die helemaal niet akkoord is met de stelling en bij één stelling is er één persoon helemaal niet akkoord. Bij drie van de vier stellingen waren er een klein aantal personen eerder niet akkoord met de stelling en bij één stelling was er niemand eerder niet akkoord. Bij elk van de vier stellingen waren er een klein aantal personen die geen mening hadden over de stelling.

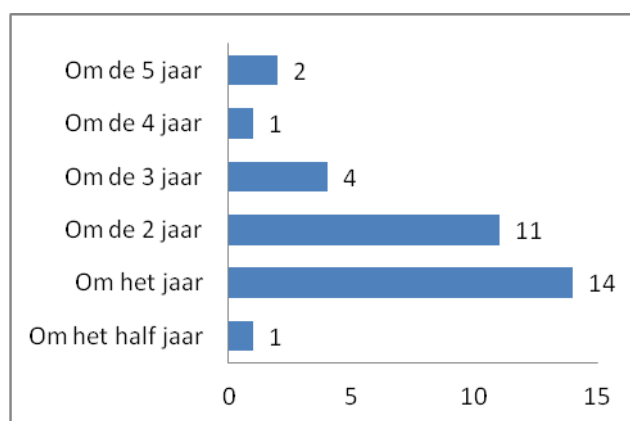

Grafiek 11 : bevat resultaten over vier stellingen

De laatste meerkeuze vraag over de implementatie van de methodiek LSCI handelt over de vraag of het volgens de mensen aangewezen of nuttig is om een opfrissingcursus te krijgen na een bepaalde periode en zo ja om de hoeveel tijd wensen zij zo een opfrissingcursus. In onderstaande grafieken staan de resultaten weergegeven. In de linkse grafiek kan men aflezen dat 78% (32 personen) van de bevroagden een opfrissingcursus wenst en dat 22% (9 personen) dit niet wenst. In de grafiek aan de rechterkant ziet men de resultaten over de vraag om de hoeveel tijd ze een opfrissingcursus wensen. Het merendeel van de personen (34%) wil een opfrissingcursus om het jaar. Een ander groot deel (27%) wil zo'n cursus om de twee jaar.

Grafiek 12: Is het aangewezen of nuttig om een opfrissingcursus te krijgen?

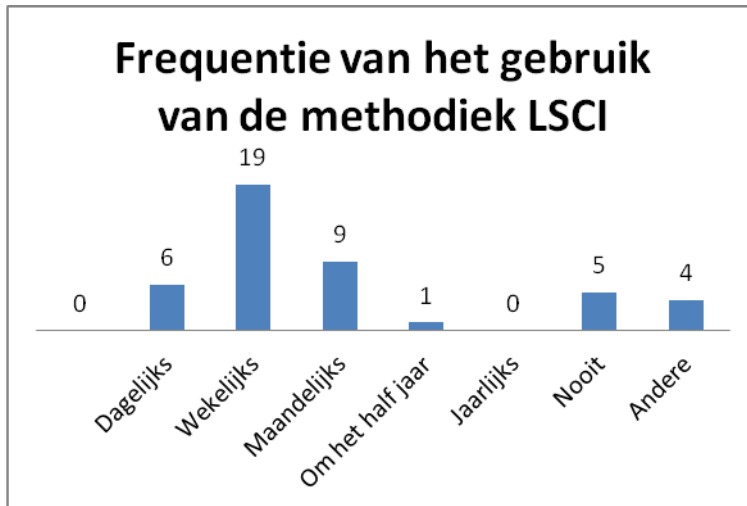

Grafiek 13: om de hoeveel tijd wensen de bevroagden een opfrissingcursus

De laatste twee vragen over de implementatie zijn open vragen. In deze vragen wordt er gevraagd of de bevroagden nog suggesties hebben ter verbetering van de training en of ze opmerkingen hebben over de implementatie van de methodiek LSCI. 34% (berekend op 41 personen) van de bevroagden hadden een suggestie voor de training en 36% (berekend op 41 personen) hadden opmerkingen over de implementatie van de methodiek LSCI.. In bijlage 3 kan u een tabel terugvinden met alle opmerkingen en suggesties opgesomd zoals ze door de bevroagden werden genoteerd.

3.3 Beleving

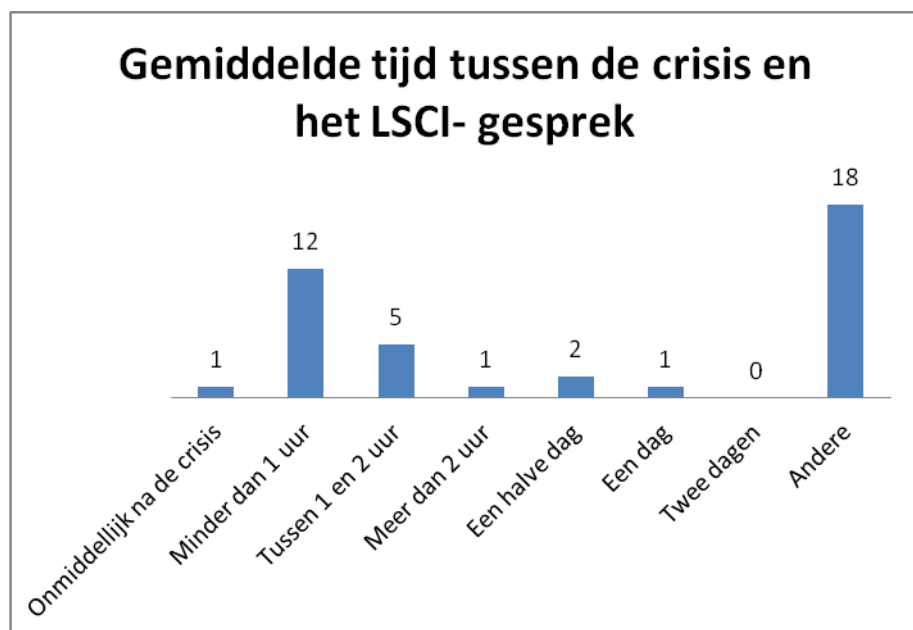
Het laatste deel van de vragenlijst bestaat uit vragen over de beleving van de methode LSCI. Een aantal vragen bestaat uit stellingen over de methodiek. Hieronder staan mijn onderzoeksresultaten van dit deel van de vragenlijst beschreven.

Grafiek 14: Frequentie van het gebruik van de methodiek LSCI

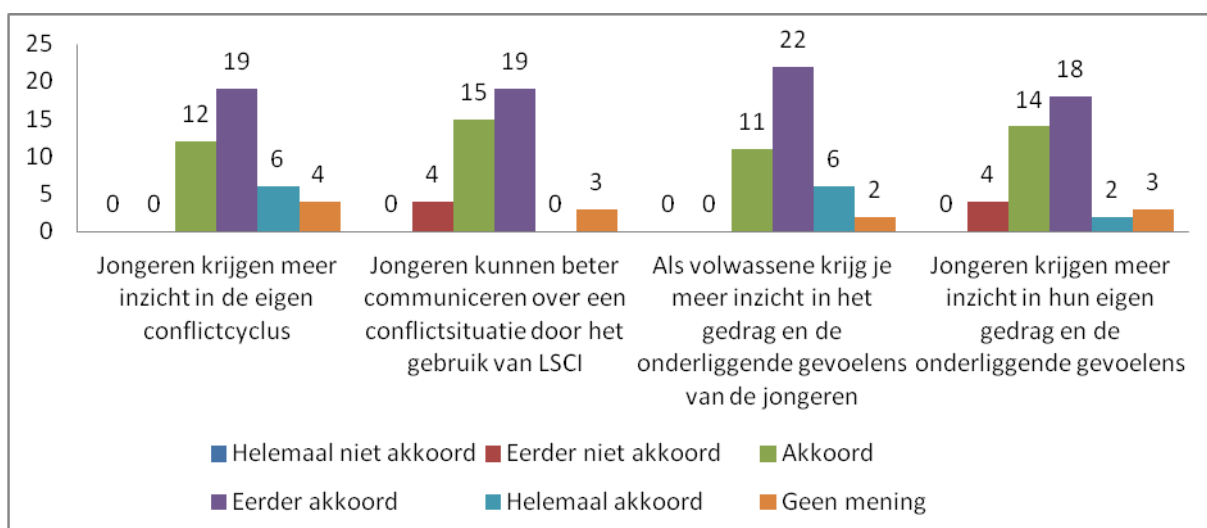
In de grafiek aan de linkerkant staan de resultaten beschreven over de vraag hoe vaak de bevroegden een LSCI- interventie gebruiken. Uit het onderzoek is gebleken dat 46% wekelijks de methodiek toepassen. 15% gebruikt de methodiek dagelijks, 22% van de bevroegden past maandelijks een LSCI- interventie toe en 2% gebruikt een interventie om het half jaar.

In de tweede vraag in het gedeelte over de beleving van de methodiek LSCI wordt gevraagd hoeveel tijd de bevroegden gemiddeld tussen de crisis en het LSCI- gesprek laten. In onderstaande grafiek kan men de resultaten bekijken over deze vraag. Uit alle vragenlijsten is er maar 1 (2%) persoon die het LSCI- gesprek gemiddeld onmiddellijk na de crisis voert. 1 persoon (2%) voert het gesprek gemiddeld meer dan twee uur na de crisis uit en nog eens 1 persoon (2%) houdt een LSCI- interventie gemiddeld één dag na de crisis.

Grafiek 15: Gemiddelde tijd tussen de crisis en het LSCI- gesprek

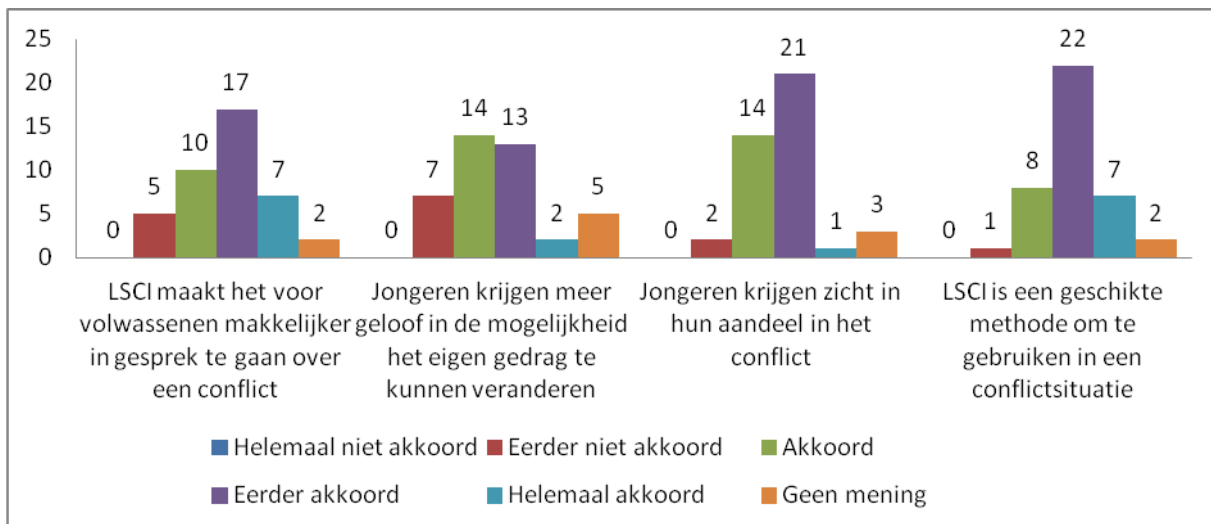
De volgende acht vragen op de vragenlijst bestonden uit stellingen. In de volgende twee grafieken kan je de bevindingen over deze stellingen bekijken. In de onderstaande grafiek kan je aflezen dat het merendeel van de bevroagden (respectievelijk 46%, 46%, 54% en 44%) eerder akkoord gaan met de vier stellingen. Het tweede meest gegeven antwoord was 'akkoord' (respectievelijk 29%, 37%, 27% en 34%). Bij elk van deze vier stellingen is er niemand die helemaal niet akkoord gaat met de stellingen. Op stelling één en stelling drie is er niemand die 'eerder niet akkoord' heeft geantwoord. Bij de andere twee stellingen zijn er 4 personen (10%) die eerder niet akkoord zijn met de stellingen. Bij twee stellingen zijn er 6 bevroagden (15%) die helemaal akkoord zijn met de stellingen. Bij stelling twee gaat niemand helemaal akkoord en bij stelling vier zijn 2 personen (5%) helemaal akkoord. Bij iedere stelling zijn er een aantal personen (respectievelijk 10%, 7%, 5% en 7%) die geen mening hebben.

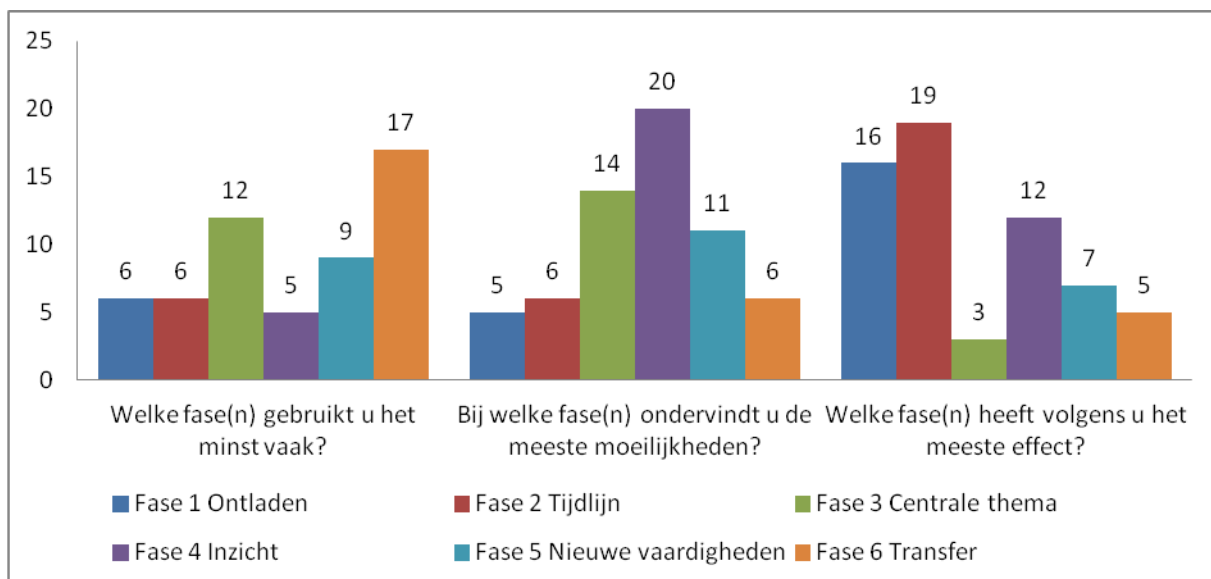
Grafiek 16: Stellingen betreffende beleving methodiek LSCI

In onderstaande grafiek kan je aflezen dat zowel bij stelling vijf, zeven en acht het merendeel van de personen 'eerder akkoord' hebben geantwoord (respectievelijk 41%, 51% en 55%). Bij stelling zes hebben er 13 personen (32%) 'eerder akkoord' geantwoord. Op stelling acht is er één bevroagde die geen antwoord heeft gegeven. Deze persoon werd daarom niet meegerekend bij het berekenen van de percentages. Er waren bij alle vier de stellingen ook een groot deel personen die 'akkoord' hebben aangeduid als antwoord. Bij stelling vijf waren dat 10 personen (24%), bij stelling zes en zeven waren dit 14 personen (34%) en bij stelling acht waren dit 8 personen (20%). Op stelling vijf en acht hebben 7 personen (respectievelijk 17% en 18%) 'helemaal akkoord' geantwoord. Bij stelling zes waren er 2 personen (5%) die dit hadden geantwoord en bij stelling zeven was er één persoon (2%) die 'helemaal akkoord' heeft geantwoord. Zoals bij de vorige vier stellingen zijn er ook bij geen van deze vier stellingen personen die 'helemaal niet

akkoord' hebben geantwoord. Op stelling vijf hebben 5 personen (12%) 'eerder niet akkoord' geantwoord. Bij stelling zes waren dit 7 personen (17%). Bij stelling zeven en acht lagen de percentages een stuk lager (beiden 5%). Zowel bij stelling vijf als bij stelling acht heeft 5% van de bevroegden (2 personen) geen mening over de stelling, bij stelling zes was dit 12% (5 personen) en bij stelling zeven 7% (3 personen) van de bevroegden.

Grafiek 17: Stellingen betreffende beleving methodiek LSCI

Grafiek 18: Vragen betreffende de fasen van LSCI

Bovenstaande grafiek handelt over de vragen rond de fasen van een LSCI- gesprek. Zoals in het theoretische gedeelte al is aangegeven bestaat een LSCI- interventie uit zes fasen, nl. ontladen, tijdlijn, centrale thema, inzicht, nieuwe vaardigheden en transfer. Bij elk van de drie vragen mochten de bevroegden meerdere antwoordmogelijkheden aanduiden. Op de vraag welke fase(n) de bevroegden het minst vaak gebruiken hebben 6 personen (15%) fase 1 aangeduid, nog eens 6 personen (15%) hebben fase 2 aangeduid,

12 personen (29%) duiden fase 3 aan, 5 personen (12%) antwoordde fase 4, 9 personen (22%) antwoordde fase 5 en er waren 17 personen (41%) die fase 6 als antwoord hebben gegeven. Wanneer er aan de bevrageden werd gevraagd met welke fase ze het meeste moeilijkheden ondervonden waren er 5 personen (12%) die fase 1 antwoordde, 6 personen (15%) ondervonden moeilijkheden met fase 2 en 14 personen (34%) gaven fase 3 op als antwoord. Op deze vraag waren er 20 personen (49%) die fase 4 als antwoord gaven, 11 personen (27%) gaven aan moeilijkheden te ondervinden met fase 5 en 6 personen (15%) gaven fase 6 op als antwoord op deze vraag. Met de derde vraag over de fasen van een LSCI- gesprek kom je te weten welke fase(n) volgens de bevrageden het meeste effect hebben. Elke fase werd minstens één maal aangeduid als antwoord. Respectievelijk bedroeg de antwoordenrespons: 16 personen (39%), 19 personen (46%), 3 personen (7%), 12 personen (29%), 7 personen (17%) en 5 personen (12%).

In de grafiek aan de rechterkant kan je de resultaten bekijken over de vraag "Rond u elke fase van een LSCI-interventie af. Er waren drie bevrageden die geen antwoord hebben gegeven op deze vraag. Zij worden niet mee in rekening gehouden bij het berekenen van de percentages. Bij de resultaten valt op dat geen enkele bevragede altijd elke fase van een LSCI- interventie afrondt. Het grootste deel van de bevrageden, nl. 23 personen (60%) rond meestal elke fase af. 12 personen (32%) ronden bijna nooit elke fase van een LSCI- gesprek af en 3 personen (8%) ronden nooit elke fase af.

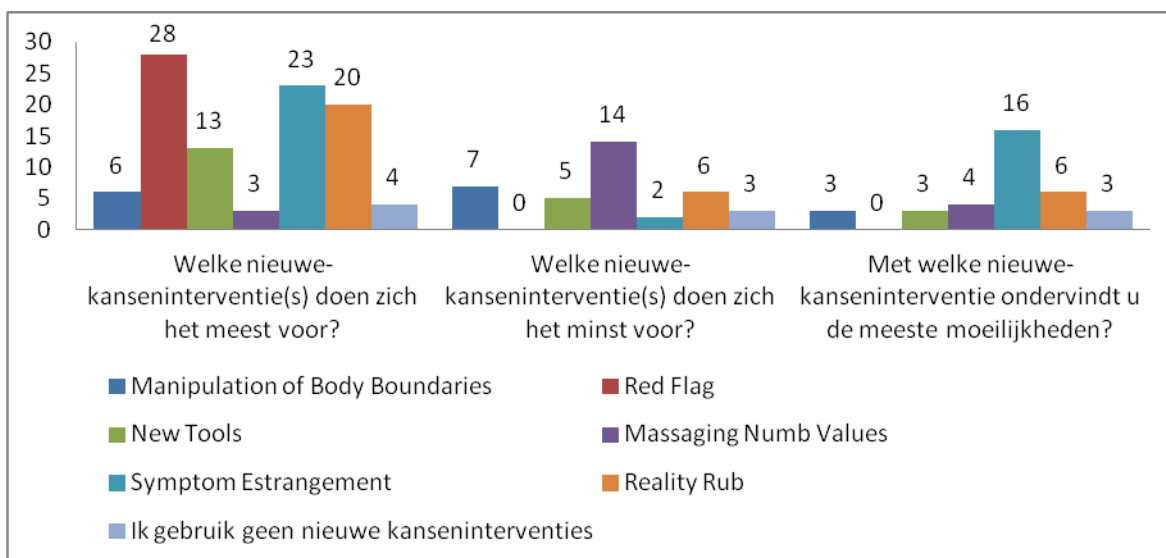
Grafiek 19: Wordt elke fase van een LSCI- interventie afgerond?

Onderstaande grafiek is een weergave van de vragen over de nieuwe-kanseninterventies. Er waren bij alle drie de vragen een aantal bevrageden die geen antwoord hebben gegeven. Bij de eerste vragen waren dit 3 personen, bij de tweede vragen waren dit 12 personen en bij de derde vraag waren er 10 personen die geen antwoordmogelijkheid hebben aangeduid. Met deze personen werd geen rekening gehouden bij het berekenen van de percentages. Bij de eerste twee vragen mochten de bevrageden meerdere antwoordmogelijkheden aanduiden. De eerste vraag over de nieuwe- kanseninterventies vraagt welke nieuwe- kanseninterventies zich het meest voordoen volgens de bevrageden. De Red Flag nieuwe- kanseninterventie komt volgens 28 personen (74%) het vaakst voor. 23 personen (61%) antwoordden 'Symptom

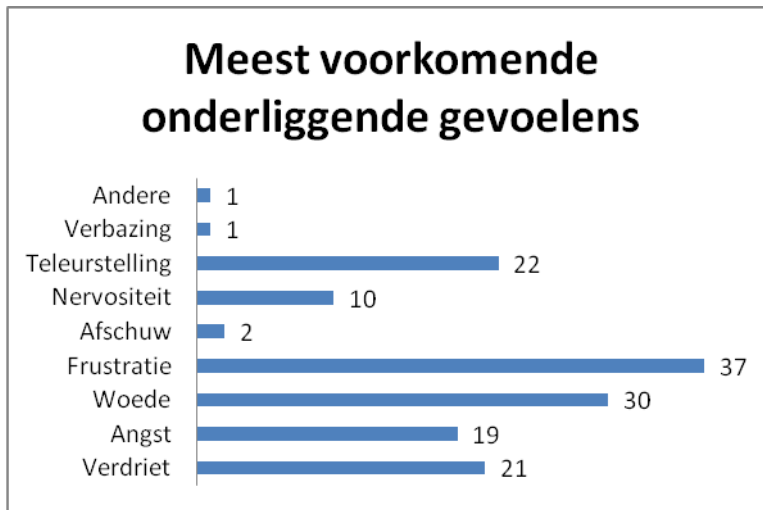
Estrangement' en 20 personen (53%) antwoordden 'Reality Rub' op deze vraag. De andere drie nieuwe- kanseninterventies, nl. Manipulation of Body Boundaries, New Tools en Massaging Numb Values werden minder vaak naar voren geschoven als meest voorkomende nieuwe- kanseninterventie (respectievelijk 6 personen (16%), 13 personen (34%) en 3 personen (8%)). Er waren ook 4 personen (11%) die bij deze vraag aangaven dat ze geen nieuwe- kanseninterventies gebruiken.

De tweede vraag met betrekking tot de nieuwe- kanseninterventies handelt over welke nieuwe- kanseninterventies zich volgens de bevroegden het minst vaak voordoen. Volgens 14 personen (48%) doet Massaging Numb Values zich het minst vaak voor. 7 personen (24%) gaven de Manipulation of Body Boudaries nieuwe- kanseninterventie zich het minst vaak voor en 6 personen (21%) gaven de Reality Rub aan als minst voorkomende nieuwe- kanseninterventie. Daarnaast waren er nog 5 personen (17%) die New Tools opgaven als antwoord en 2 personen (7%) die Symptom Estrangement hadden aangeduid als minst voorkomende nieuwe- kanseninterventie. Geen van de bevroegden had de Red Flag nieuwe- kanseninterventie aangeduid bij deze vraag. Er waren 3 personen (10%) die aangaven dat ze geen nieuwe- kanseninterventies gebruiken.

Op de vraag "Met welke nieuw- kanseninterventie ondervindt u de meeste moeilijkheden?" waren er 16 personen (52%) die Symptom Estrangement opgaven als antwoord. Er waren bij deze vraag 4 personen die 2 antwoordmogelijkheden opgaven bij deze vraag. 6 personen (19%) gaven aan dat ze de meeste moeilijkheden ondervinden bij de Reality Rub nieuwe- kanseninterventie. Er waren 3 personen (10%) die Manipulation of Body Boundaries antwoordden, nog eens 3 personen (10%) duidde New Tools aan en 4 personen (13%) gaven Massaging Numb Values op als antwoord op deze vraag. Bij deze vraag waren er 3 personen (10%) die aangaven dat ze geen nieuwe- kanseninterventies gebruiken.

Grafiek 20: Vragen betreffende de nieuwe- kanseninterventies

Grafiek 21: Meest voorkomende onderliggende gevoelens

In de grafiek aan de linkerkant kan je bekijken welke gevoelens volgens de bevroagden het vaakst voorkomen bij de jongeren. Er was één bevroagde die niet heeft geantwoord op deze vraag. Deze persoon wordt niet mee in rekening genomen bij het berekenen van de percentages. De bevroagden mochten

meerdere antwoordmogelijkheden aanduiden. 93% (37 personen) gaf aan dat frustratie het meest voorkomende gevoel is bij jongeren. 30 personen (75%) gaven aan dat woede één van de meest voorkomende gevoelens is en 22 personen (55%) gaven teleurstelling op als antwoord. Er waren 21 personen (53%) die verdriet als vaak voorkomend gevoel zien en 19 personen (48%) zien vaak het gevoel angst terugkomen. 10 personen (25%) gaven nervositeit op als antwoord op de vraag naar de meest voorkomende gevoelens bij jongeren. Daarnaast was er nog 1 persoon (3%) die het gevoel verbazing opgaf als antwoord en er waren 2 personen (5%) die afschuw opgaven als vaak voorkomend gevoel. Er was één persoon (3%) die 'Andere' als antwoord gaf. Hierbij schreef de persoon dat volgens hem/haar kwaadheid ook één van de meest voorkomende gevoelens is.

De laatste meerkeuze vraag over de beleving van LSCI gaat over de valkuilen van LSCI. In onderstaande tabel kan je de resultaten afleiden over de vraag. De bevroagden mochten bij deze vraag meerdere antwoordmogelijkheden aanduiden. In de linkerkolom staan de valkuilen en in de rechterkolom staat hoeveel personen deze valkuil hebben opgegeven als antwoord.

Grootste valkuilen van LSCI	
1. Te vroeg willen overgaan naar fase 2	8 personen
2. Er ontstaan negatieve tegenreacties bij de volwassene	6 personen
3. Van het centrale thema afwijken	6 personen
4. Te veel weerstand van de jongeren	12 personen
5. Te weinig tijd om een LSCI- gesprek volledig te kunnen afronden	24 personen
6. Het niveau van verbale communicatie van jongeren is te laag	19 personen
7. Te vroeg oplossingen willen voorstellen	15 personen

8.Verkeerde interpretaties zorgen ervoor dat het centrale thema niet juist geformuleerd wordt	7 personen
9.Er wordt inbreuk gemaakt op de persoonlijke ruimte van de jongeren	0 personen
10.Fase 6 (transfer van het leren) wordt overgeslagen of onvoldoende afgerond	10 personen
11.Jongeren nemen de rol van interviewer over en stellen vragen aan de volwassene	2 personen
12.Andere	4 personen

Tabel 4: Grootste valkuilen van

De laatste vraag over de beleving van LSCI was een open vraag en luidde als volgt: "Opmerkingen over de beleving van de methodiek." In onderstaande tabel worden alle opmerkingen opgenoemd zoals de bevrageerden ze hebben genoteerd.

Opmerkingen over de beleving
Boek LSCI is helemaal niet leesvriendelijk.
Na opleiding nog niet gebruikt.
Wat ik als positief ervaar is dat bepaalde elementen van LSCI (vb. tijdlijn, inzicht, nieuwe vaardigheden) ook in een gewoon gesprek, buiten een conflict, kunnen gehanteerd worden.
Ik zie het meer als een aantal gesprekstechnieken die een herstelproces faciliteren. De toepassing van Engelse terminologie \neq noodzakelijk maar wel makkelijk te begrijpen en onderscheiden.
Interessante tips. ik gebruik er verschillende delen uit, maar zal niet vaak een volledige cyclus afleggen. Tijdens de gesprekken zelf denk ik minder na over welke interventie het is of wat de volgende stap is.
Op zich goed bruikbare techniek.
Goed, maar wordt te weinig gebruikt omwille van te weinig ingeburgerd.
Afhankelijk van conformisme jongeren.
LSCI stelt een aantal voorwaarden voorop. Veel jongeren in onze voorziening voldoen niet aan deze voorwaarden. Het merendeel zelfs. Daarom niet altijd makkelijk om tot inzicht bij de jongeren te komen.
Erg bruikbare methodiek voor volwassenen en jongeren die ook alleen maar werkt als een begeleider het ziet zitten deze te gebruiken, dit juist gebruikt en openstaat voor feedback.
Positieve ervaring.
Much ado about nothing (veel geode om niets).

Tabel 5: Opmerkingen over de beleving

4. Slot

In dit slot heb ik de conclusie van mijn onderzoek neergeschreven en heb ik getracht een antwoord te formuleren op mijn vraagstelling. Om het antwoord duidelijker te kunnen formuleren werd mijn vraagstelling opgesplitst in twee deelvragen. Daarnaast geef ik ook een aantal aanbevelingen die de efficiëntie van de implementatie of de methodiek kunnen verhogen.

4.1 Conclusie

Vraagstelling: Het in kaart brengen van de beleving en implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention binnen de Gemeenschapsinstelling 'De Markt'.

Mijn vraagstelling kan men opdelen in twee deelvragen. De eerste deelvraag luidt als volgt: "Wordt de methodiek Life Space Crisis Intervention efficiënt bevonden door de personeelsleden van G.I. 'De Markt'?". De tweede deelvraag luidt als volgt: "Verliep de implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention in Gemeenschapsinstelling 'De Markt' efficiënt volgens de personeelsleden? ".

De meeste bevroagden geven aan de methodiek wekelijks te gebruiken en LSCI een geschikte methode te vinden om te gebruiken in een conflictsituatie. Een groot deel van de bevroagden geeft ook aan dat de tijdlijn de meest efficiënte fase is. Volgens een aanzienlijk aantal bevroagden komt de Red Flag nieuwe- kanseninterventie het meest voor. Uit het onderzoek blijkt dat een groot deel van de bevroagden meestal een LSCI-interventie volledig afronden.

Uit de onderzoeksresultaten kan ik een antwoord formuleren op de eerste deelvraag. Het antwoord luidt als volgt: de methodiek Life Space Crisis Intervention wordt door de het overgrote deel bevroagde personeelsleden efficiënt bevonden.

De tweede deelvraag heeft betrekking op de implementatie van de methodiek LSCI. Het grootste deel van de bevroagden is in aanraking gekomen met de methodiek via de voorziening. Je kan opmerken dat het grootste deel van de bevroagden het nuttig vindt dat de opleiding verplicht wordt bij de personeelsleden van 'De Markt' en positief staan tegenover de methodiek.

Over de LSCI- training was ook het grootste deel tevreden. Het merendeel van de bevroagden vond dat de theorie grondig en duidelijk toegelicht werd en dat de training logisch was opgebouwd. Volgens een omvangrijk deel bevroagden gaf de trainer

voldoende voorbeelden en voldeed de training aan hun verwachtingen. Vele bevrageden gaven aan een opfrissingcursus te wensen na een bepaalde periode.

Wanneer ik een antwoord tracht te formuleren op de tweede deelvraag kan ik stellen dat er, volgens de bevragede personeelsleden, op vlak van de implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention in G.I. 'De Markt' nog verbeteringen mogelijk zijn.

4.2 Aanbevelingen

Van de bevrageden was er niemand die zei dat een LSCI- interventie altijd wordt afgerond. Het zou daarom misschien aangewezen zijn om een verkorte versie te maken van de interventie voor het gebruik in een gemeenschapsinstelling. Dit zou de kans op een volledige afronding kunnen verhogen.

Voor de opleiding LSCI zou het misschien aangewezen zijn om meer voorbeelden te geven die betrekking hebben op gemeenschapsinstellingen. Tijdens de opleidingen nu worden er veel voorbeelden gegeven uit klas- situaties. De cursisten zouden zich daardoor sneller een beeld kunnen vormen van hoe LSCI toepasbaar is bij de doelgroep van 'De Markt'.

In functie van een efficiënte implementatie was het misschien aangewezen geweest om per leefgroep de opleiding te laten volgen zodat iedereen in de leefgroep mee is in het hele verhaal van LSCI. Er zou dan ook een LSCI- coach aangesteld kunnen worden om de methodiek levendig te houden binnen de leefgroep. Momenteel krijgen de teamverantwoordelijken een opleiding tot LSCI- coach.

De laatste aanbeveling die ik zou willen geven is het organiseren van opfrissingcursussen. Naar mijn mening zou het aangewezen zijn om om de twee jaar een opfrissingcursus te organiseren van één lesdag. Zo blijft de methodiek vers in het geheugen en zal deze beter toegepast kunnen worden.

Een aantal jongeren binnen G.I. 'De Markt' hebben een laag IQ en kunnen daardoor moeilijker in gesprek treden met volwassenen. Het is misschien aangewezen om voor deze jongeren de methodiek aan te passen zodat ook zij baat hebben bij een LSCI- interventie. Om toch een LSCI- interventie te kunnen toepassen bij deze jongeren kan men de fasen misschien heel visueel proberen maken. Zo kan men bijvoorbeeld bij de tijdlijn of conflictcyclus proberen werken met tekeningen en prenten. Tot inzicht komen zal heel moeilijk zijn bij deze jongeren, maar op deze manier kan je wel zicht krijgen op wat er juist gebeurd is, wat de onderliggende gevoelens zijn en je kan zo aan hen steun bieden in stressvolle gebeurtenissen.

1. Inleiding

Een kritische visie kunnen vormen is een belangrijke onderdeel van het maatschappelijk assistent zijn.

In dit deel tracht ik een kritische kijk te bieden op het maatschappelijk werk binnen 'De Markt'. In dit deel kan je lezen wat mijn kritische visie is over de sociale dienst, de problematiek en over de actuele tendensen. Ik tracht ook mijn onderzoek kritisch te bekijken in dit deel. Daarnaast geef ik mijn persoonlijke meningen en opvattingen weer.

2. Kritische visie over de stageplaats

2.1 Kritische visie op de sociale dienst

Op de werking zelf van de sociale dienst heb ik weinig aan te merken. De maatschappelijk assistent heeft een belangrijke functie. Zij staan in voor de contacten met consulenten, ouders, voorzieningen, ... De sociale dienst bestaat uit psychologen en maatschappelijk assistenten. Elke leefgroep beschikt over een eigen psychologe en maatschappelijk assistent die de jongens van de leefgroep begeleiden. Aangezien deze twee rond dezelfde jongeren werken is het van groot belang dat zij, in functie van de hulpverlening, goed samenwerken. Naar mijn gevoel is er op de sociale dienst in 'De Markt' een nauwe samenwerking tussen de psychologen en maatschappelijk assistenten. Dit niet alleen onderling. Het psychosociale team in het algemeen werkt nauw samen met elkaar. Je weet zo op wie je kan terug vallen bij problemen en vragen.

Alle jongeren in Gemeenschapsinstelling 'De Markt' werden geplaatst door de jeugdrechter. Hoewel we als maatschappelijk assistenten beroepsgeheim hebben, hebben we ook meldingsplicht tegenover de Jeugdrechter. Hierbij dient wel een goede afweging gemaakt te worden over wat, in functie van de hulpverlening en doelstellingen, nuttig is om door te spelen naar de Jeugdrechter en wat niet. Doordat de jongeren weet hebben van die meldingsplicht spreken ze vaak niet vrijuit. Dit doen ze vaak uit schrik voor de terugkoppeling aan de Jeugdrechter. Dit belemmert soms de gesprekken en maakt dat jongeren niet altijd even eerlijk zijn.

Een plaatsing door de Jeugdrechter maakt bij ouders vaak gevoelens los en roept bij hen een heleboel vragen op. Daarom is het belangrijk dat er nauw wordt samen gewerkt met de ouders van de jongeren. In Gemeenschapsinstelling 'De Markt' worden de ouders door

de maatschappelijk assistenten op de hoogte gehouden van alle gebeurtenissen rond hun zoon. De maatschappelijk assistenten staan klaar om antwoorden te bieden op alle vragen die de ouders hebben. Er wordt ook bijna wekelijks contact gehouden met de ouders om na te gaan hoe de dagbezoeken of weekendverloven van de jongeren zijn geweest.

Het enige waar ik een punt van kritiek op kan geven is op de infrastructuur van de bureaus van de sociale dienst. De bureaus zijn goed ingedeeld, ieder heeft zijn eigen bureau waar een hoekje is ingericht met zeteltjes om gesprekken te kunnen houden. De bureaus bestaan gedeeltelijk uit blauw, matte glazen wanden en gedeeltelijk uit grijze betonnen muren. Deze betonnen muren ogen naar mijn mening wat ongezellig. Een gezellige gespreksruimte nodigt volgens mij sneller uit om in gesprek te treden. Het zou misschien al helpen om een likje verf over de betonnen wanden te zetten.

2.2 Kritische visie op de problematiek

2.2.1 Plaatsing door de Jeugdrechter

Naar een plaatsing door de Jeugdrechter mag niet te licht gekeken worden. Het brengt heel wat zaken met zich mee, zowel voor de jongeren als voor de ouders en familieleden. Een plaatsing is een ingrijpende gebeurtenis.

Ik denk dat er soms ook te snel gekozen wordt voor een plaatsing binnen een gemeenschapsinstelling. Volgens mij kunnen er in sommige situaties eerst minder ingrijpende maatregelen getroffen worden dan een plaatsing in een gemeenschapsinstelling.

2.3 Kritische visie op de actuele tendensen

2.3.1 Modulering

In het begin van mijn stage waren heel wat mensen druk bezig rond de nieuwe modulering. Vanaf 1 januari zijn ze in 'De Markt' gestart met deze nieuwe modulering. Ik ben nog niet helemaal mee in het verhaal van de modulering, maar ben wel overtuigd dat dit een efficiëntere hulpverlening biedt. Er wordt gewerkt met fases. Elke fase heeft zijn eigen regels waardoor de hulpverlening nog meer gestructureerd verloopt. Ook wordt er gewerkt met risicofactoren en sociale- vaardigheidstrainingen. De sociale- vaardigheidstraining wordt in een latere fase gegeven. Dit was dus nog niet van toepassing tijdens mijn stage. Wel hebben er een aantal sessies rond risicofactoren plaats gevonden. Deze sessies worden gegeven door de begeleiders van de leefgroepen. Ik ben ervan overtuigd dat jongeren soms sneller iets vertellen op leefgroepniveau dan bij de

sociale dienst. Tot nu toe verliepen de sessies over de risicofactoren heel goed en werd er door de jongeren heel goed meegewerkt.

Niet alleen op leefgroepniveau is er veel veranderd sinds de nieuwe modulering ook voor intern onderwijs is er een deel veranderd. De jongeren worden opgedeeld in een starterklas en een ervaringklas. De takenpakketten van de individuele begeleiders (leefgroepbegeleiders) en van de sociale dienst worden met de modulering ook aangepast. Tijdens mijn stage is hierin nog niet veel veranderd.

2.3.2 Wachtlijsten

Door te werken op de sociale dienst van 'De Markt' heb ik gemerkt dat het probleem van de lange wachtlijsten nog steeds sterk aanwezig is.

Vele jongeren worden verlengd omdat ze niet kunnen doorstromen naar een andere voorziening of organisatie. De verlenging wordt dan meestal gegeven in afwachting van een mogelijke opname en kan dus vaak ingekort worden. Toch kan een wachttijd soms lang duren. Voor jongeren is dit lange wachten niet altijd makkelijk.

2.3.3 Time-out

Sinds oktober is er een vernieuwde time-out regeling binnen 'De Markt'. Deze vernieuwde regeling geldt zowel voor de meisjes time-out leefgroep als voor de jongens time-out leefgroep. Voorheen konden jongeren elke dag instromen. Een time-out duurde twee weken, maar kon verlengd worden met nog eens twee weken.

In de nieuwe regeling kunnen jongeren slechts op één bepaalde dag van de week instromen. In 'De Markt' is woensdag de instroomdag voor de time-out leefgroepen. De jongeren kunnen per vijf tegelijkertijd instromen. Hierdoor loopt hun traject gelijk. Een time-out kan nu maximaal twee weken duren.

Het gelijklopende traject vind ik op zich een goede verbetering. De hulpverlening in de time-out leefgroepen kan zo geoptimaliseerd worden. Enkel over de wekelijkse instroom heb ik af en toe mijn twijfels. Vooral wanneer ik kijk vanuit de voorzieningen/ organisaties die gebruik maken van de time-out plaatsen. Het feit dat organisaties en voorzieningen gebruik kunnen maken van een time-out, biedt voor hen een houvast. Deze houvast valt nu voor een stuk weg. Wanneer er bijvoorbeeld voor een jongere wordt gekozen om een time-out plaats aan te vragen op donderdag, moet er nog een hele week gewacht worden vooraleer hij kan instromen. Dit brengt een groter ontvluchtingrisico met zich mee. Jongens worden ook voor de time-out leefgroepen geplaatst door de Jeugdrechter. De jongeren moeten voorkomen bij de Jeugdrechter en deze beslist dat ze naar Gemeenschapsinstelling 'De Markt' moeten komen voor een time-out. Sommige jongeren

moeten enkele dagen tot bijna een week wachten vooraleer ze kunnen instromen. Vele jongeren maken van deze gelegenheid gebruik om weg te lopen.

Voorlopig draaien de time- out leefgroepen op onderbezetting. Dit is jammer, want je verliest zo een aantal nuttige plaatsen. Ik denk dat dit probleem zich zelf wel zal oplossen van het moment dat voorzieningen en organisaties wat meer gewend geraken aan de nieuwe werking van de time- out leefgroepen. Jeugdrechters en consultants moeten ook nog gewend geraken aan deze nieuwe regeling. Ik ben ervan overtuigd dat wanneer dit gebeurd, er meerdere aanmeldingen worden gedaan voor de time- out leefgroepen.

3. Het onderzoek

3.1 Beperkingen onderzoek

Voor mijn onderzoek werden er 132 vragenlijsten uitgedeeld. Er werden slechts 50 vragenlijsten terug opgehaald. Ik had misschien op regelmatigere tijdstippen bij de leefgroepen moeten langsgaan om hen er nog eens aan te herinneren de vragenlijsten in te vullen.

Bij het verwerken van mijn vragenlijsten stootte ik op een aantal beperkingen van mijn vragenlijst. Ik kwam tot de conclusie dat ik sommige vragen best anders had geformuleerd of bijkomende informatie had bijgeschreven. Zo ben ik bijvoorbeeld een aantal personen misgelopen door niet duidelijk op het voorblad te noteren dat ook mensen die de opleiding nog niet hebben genoten, de vragenlijst voor een stuk kunnen invullen. Deze vragenlijsten hadden een verschil kunnen betekenen voor de resultaten van mijn onderzoek.

Ik ben over het algemeen wel tevreden over de betrouwbaarheid van mijn onderzoek. De anonimiteit die verzekerd werd, heeft hierbij zeker een rol gespeeld. Over de validiteit van mijn onderzoek ben ik heel tevreden. Met de vragen die ik had opgesteld, kon ik een duidelijk antwoord formuleren op mijn vraagstelling.

3.2 Hiaten eindwerk

Bij het theoretische deel ondervond ik moeilijkheden met het zo beknopt te blijven. Het boek dat als basis heeft gediend voor het theoretisch gedeelte is zeer uitgebreid. Dit maakte dat het moeilijk was om de belangrijkste zaken te selecteren.

Het boek is ook moeilijk leesbaar, wat het schrijven van dit deel niet bevorderde.

Het verwerken van de vragenlijsten verliep makkelijker dan eerst gedacht. Wel nam het meer tijd in beslag dan eerst verwacht.

4. Persoonlijke mening

4.1 Eindwerk

Zowel het schrijven van zo een uitgebreid individueel werk als het uitvoeren van een onderzoek waren nieuw voor mij. In het begin was dit zeker niet altijd even gemakkelijk. Ik heb de kans gekregen om de LSCI- opleiding mee te volgen. Hierdoor verliep het schrijven van mijn eindwerk vele vlotter. Door de opleiding te mogen mee volgen, kon ik me een beter beeld vormen van de structuur van een LSCI- interventie.

Ik ben zeer blij dat ik dit onderwerp gekozen heb. Ik heb door het maken van mijn eindwerk veel kunnen opsteken over het omgaan met jongeren in een conflictsituatie.

4.2 Individueel traject

Over het algemeen ben ik zeer tevreden over het verloop van mijn individueel traject binnen Gemeenschapsinstelling 'De Markt'. Ik ben zowel als persoon als in maatschappelijk assistent zijn gegroeid. Ik ben mijn eigen regelmatig tegengekomen en heb hier enorm veel uit geleerd. Mijn zelfvertrouwen heeft een enorme groei gekend tijdens deze stage.

Ik ben zeer blij dat ik stage heb mogen lopen in 'De Markt'. De doelgroep ligt me heel erg en door de stage weet ik beter welke richting ik uit wil in mijn carrière als maatschappelijk assistent. Het contact met de jongeren geeft me veel voldoening.

Ik had nooit gedacht dat ik zoveel zou leren in enkele maanden tijd. Ik wil daarom mijn collega's en vooral mijn stagementor nog eens bedanken voor deze geweldige ervaring.

5. Slot

Ik ben over het algemeen zeer tevreden met zowel mijn individueel traject tijdens de stage als het eindresultaat van mijn eindwerk. Het maken van het eindwerk ging niet zonder problemen. Er waren een aantal zaken die minder vlot verliepen als verwacht.

Ik kan besluiten dat mijn stage enorm leerrijk en interessant was. Ik ben zowel als persoon als maatschappelijk assistent gegroeid doorheen mijn stage. Ondanks een aantal puntjes kritiek heb ik een enorm leuke periode achter de rug. Het voelde zelfs niet meer aan als stage.

Besluit

In Gemeenschapsinstelling 'De Markt' wordt de methodiek Life Space Crisis Intervention toegepast bij het omgaan met jongeren in crisissituaties. De methodiek bestaat uit zes fasen die doorlopen moeten worden tijdens een LSCI- interventie. Tijdens een LSCI-gesprek wordt er gebruik gemaakt van nieuwe- kanseninterventies. Deze bepalen voor een stuk hoe het gesprek verloopt. Men probeert de jongeren nieuwe sociale vaardigheden aan te leren om hen te helpen omgaan met de stress die aan de basis ligt van de conflictsituatie.

Ik heb er voor gekozen, in samenspraak met mijn stagementor, om mijn eindwerk aan deze methode te wijden. Mijn onderzoek heb ik gevoerd bij de personeelsleden van 'De Markt' die dagelijks in contact komen met de jongeren. Ik heb ervoor gekozen om mijn onderzoek te voeren aan de hand van vragenlijsten. Er werden in totaal 132 vragenlijsten uitgedeeld om de beleving en de implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention te onderzoeken.

Mijn vraagstelling kan men opdelen in twee deelvragen. De eerste deelvraag luidt als volgt: "Wordt de methodiek Life Space Crisis Intervention efficiënt bevonden door de personeelsleden van G.I. 'De Markt'?". De tweede deelvraag luidt als volgt: "Verliep de implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention in Gemeenschapsinstelling 'De Markt' efficiënt volgens de personeelsleden? "

Door het analyseren van mijn vragenlijsten kon ik een antwoord formuleren op beide vragen. Het antwoord op de eerste deelvraag luidt als volgt: de methodiek Life Space Crisis Intervention wordt door de het overgrote deel bevroagde personeelsleden efficiënt bevonden. Het antwoord op de tweede deelvraag werd als volgt geformuleerd: de implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention in G.I. 'De Markt' volgens de bevroagde personeelsleden efficiënt verliep.

Uit mijn onderzoek bleek dat er nog een aantal hiaten zaten in de methodiek en de implementatie ervan. Er werden door mij een aantal aanbevelingen neergeschreven die de efficiëntie van zowel de methodiek zelf als van de implementatie naar mijn mening zouden kunnen verhogen.

Zoals je al kon lezen in de inleiding zijn er nog een aantal andere onderwerpen aan bod gekomen in dit eindwerk. In het eerste deel van het eindwerk wordt de situering van de stageplaats weergegeven.

In dit eindwerk werden er door mij ook een aantal kritische opmerkingen genoteerd over een aantal zaken. Hierbij werden ook een aantal beperkingen van mijn onderzoek en hiaten van mijn eindwerk vermeld.

Door mijn stage heb ik een grote sprong vooruit gemaakt in mijn ontwikkeling als maatschappelijk assistente. Door stage te lopen in 'De Markt' heb ik gemerkt dat de doelgroep me erg ligt en ik in de Bijzondere Jeugdzorg verder wil.

Bibliografie

1. Geschreven bronnen

- ◆ Long, N.J., Wood, M.M., & Fecser, F., *Praten met kinderen en jongeren in crisissituaties: Life Space Crisis Intervention*, Tielt, Lanno, 2011
- ◆ Long, N.J., Wood, M.M., & Fecser, F., *Praten met kinderen en jongeren in crisissituaties: Life Space Crisis Intervention*, Tielt, Lannoo, 2013
- ◆ N.N., *Vademecum Campus De Markt*, s.l., 2013
- ◆ OOB 'Nieuwe Vaart', *Werkmap LSCI*, s.l., 2013

2. Internet bronnen

- ◆ Berx, D. e.a., *Het in kaart brengen van LSCI*. Internet, 2013, (<https://doks.khlim.be/do/files/FiSe40288a223f36c1ae013f37766504001b/het%20in%20kaart%20brengen%20van%20LSCI.pdf?recordId=SSAW40288a223f36c1ae013f377664f4001a>)
- ◆ Cardea Jeugdzorg, *Factsheet LSCI*. Internet, 2009, (<http://www.iso.nl/Docs/Pdf/20091214%20factsheet%20training.pdf>)
- ◆ DeMagistris, R.J., & Imber, S.C., *The Effects of Life Space Interviewing on Academic and Social Performance of Behaviorally Disordered Children*. Internet, s.d., (<http://www.lsci.org/research-studies>)
- ◆ Jongerenwelzijn, *Jaarverslag 2011*. Internet, 2012, (https://wvg.vlaanderen.be/jongerenwelzijn/assets/docs/publicaties/jaarverslag_en/jaarverslag_2011.pdf)
- ◆ McIntyre, T., *The Life Space Interview (LSI) & Life Space Crisis Intervention (LSCI)*. Internet, 2002, (<http://www.behavioradvisor.com/LSI.html>)
- ◆ N.N., *Vragenlijsten*. Internet, s.d., (<http://www.allesovermarktonderzoek.nl/vragenlijsten>)

- ◆ OOBC 'Nieuwe Vaart', *LSCI*. Internet, s.d., (<http://www.oobc-nieuwevaart.be/vorming/lsci>)
- ◆ The LSCI Institute Team, *Life Space Crisis Intervention*. Internet, 2013, (www.lsci.org)
- ◆ Wyse, J., Fritz Redl (1902- 1988). Internet, s.d., (http://www.sbbh.pitt.edu/Leaders%20Project/Redl_Fritz_Wyse_Wikipedia.pdf)

Bijlagen

Bijlage 1: Vergrootte afbeelding conflictcyclus

Bijlage 2: Werkwijze LSCI- interventies per nieuwe- kanseninterventie

Bijlage 3: Tabel opmerkingen en suggesties bevroagden

Bijlage 4: Vragenlijst

Bijlage 5: Voorbeeld certificaat LSCI- opleiding

BASISINFORMATIE EINDWERK

VOORNAAM: Jolien

NAAM: Daniels

KLAS: 3 MAW

DEPARTEMENT: PXL Social Work

ACADEMIEJAAR: 2013 - 2014

TREFWOORD: Life Space Crisis Intervention

TITEL: Het in kaart brengen van de beleving en implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention binnen de Gemeenschapsinstelling 'De Markt'

SAMENVATTING:

1. Inleiding

Dit eindwerk bestaat uit vier grote onderdelen. In het eerste onderdeel wordt er getracht een korte situering te schetsen van de stageplaats. Deel twee handelt volledig over de theorie van de methodiek LSCI. In dit deel tracht ik ervoor te zorgen dat de lezer een duidelijk zicht krijgt over de opbouw en de inhoud van een LSCI- interventie. In deel drie worden de resultaten van mijn onderzoek beschreven. In het laatste stuk van dit deel tracht ik een antwoord te formuleren op mijn vraagstelling. Het laatste deel bevat mijn kritische kijk. Ik tracht in dit deel een kritische visie te ontwikkelen over verschillende aspecten.

2. Deel 1: Situering stageplaats

Jongeren komen soms in moeilijke situaties terecht waar zij en hun ouders niet meer uit geraken. Het is mogelijk dat er dan een tussenkomst van Jongerenwelzijn komt. Dit kan op vrijwillige basis (CBJ) of via de Jeugdrechtbank (JRB). In Gemeenschapsinstelling 'De Kempen' kunnen jongeren enkel terecht komen na een verwijzing van de Jeugdrechter.

Gemeenschapsinstelling Campus 'De Markt' is een onderdeel van Gemeenschapsinstelling Bijzondere Jeugdzorg 'De Kempen'. 'De Markt' is een open instelling waar 72 jongens geplaatst kunnen worden. Twee van de beschikbare plaatsen zijn bedoeld om in overtal te kunnen gaan. Daarnaast zijn er tien time-out plaatsen voor meisjes in een gesloten regime.

In Campus 'De Markt' kunnen jongens vanaf de leeftijd van 12 jaar geplaatst worden. Daar de leefgroep van de meisjes in Campus 'De Markt' een gesloten karakter heeft, kunnen zij pas vanaf 14 jaar geplaatst worden. Jongeren kunnen in Campus 'De Markt' geplaatst worden omwille van een problematische opvoedingssituatie of voor een als misdrijf omschreven feit.

Om te kunnen omgaan met jongeren in crisissituaties werd ervoor gekozen om binnen G.I. 'De Kempen' te werken met de methodiek Life Space Crisis Intervention, afgekort LSCI.

3. Deel 2: Theoretische kader

De methode LSCI werd ontwikkeld door N.J. Long, M.M. Wood en F.A. Fecser op basis van het concept Life Space Interviewing (LSI) van Fritz Redl. Redl beschreef het LSI-proces als volgt: “Een bemiddelende rol tussen het kind en wat het leven met hem in petto heeft.” (Redl, 1966, p.40). LSI is een begeleidende aanpak om het gedrag van studenten te beheersen en te veranderen binnen het klas- gebeuren. De methode kan door alle volwassenen gebruikt worden om met kinderen tijdens een gewone crisis van het dagelijkse leven om te gaan. De psychodynamische theorie achter het LSI- proces werd door Long behouden. Long breidde LSCI uit tot een Multi- theoretisch model dat nieuwe concepten uit cognitieve, gedrag-, sociale leer- en ontwikkelingstheorieën omsluit.

De methodiek Life Space Crisis Intervention wordt toegepast bij het omgaan met jongeren in crisissituaties. LSCI is een verbale interventiemethodiek die ons leert om te gaan met kinderen en jongeren in conflicten en crisissen. De methode kan worden toegepast bij kinderen en jongeren tussen 6 en 20 jaar die gedragsstoornissen vertonen en moeilijk tot niet kunnen omgaan met stressvolle situaties.

Een LSCI- interventie bestaat uit zes fasen die doorlopen moeten worden. Deze zes fasen zijn: ontladen, tijdlijn, het centrale thema, inzicht, nieuwe vaardigheden en transfer van het leren. De bedoeling is dat iedere fase doorlopen dient te worden in de volgorde zoals hierboven beschreven. Het kan zijn dat een aantal fasen wat doorheen elkaar lopen en dat je af en toe moet terugkeren naar de vorige fase alvorens verder te gaan. Dit zal afhangen van de gesprekken met jongeren.

Tijdens een LSCI- gesprek wordt er gebruik gemaakt van nieuwe- kanseninterventies. Deze bepalen voor een stuk hoe het gesprek verloopt. Men probeert de jongeren nieuwe sociale vaardigheden aan te leren om hen te helpen omgaan met de stress die aan de basis ligt van de conflictsituatie. De zes nieuwe- kanseninterventies zijn:

- Red Flag nieuwe- kanseninterventie: de bron van stress bepalen
- New Tools nieuwe- kanseninterventie: nieuwe sociale vaardigheden aanleren
- Reality Rub nieuwe- kanseninterventie: perceptie van de realiteit organiseren
- Massaging Numb Values nieuwe- kanseninterventie: waarden opbouwen om de zelfbeheersing te vergroten
- Symptom Estrangement nieuwe- kanseninterventie: op een zachte manier confronteren met onaanvaardbaar gedrag
- Manipulation of Body Boundaries nieuwe- kanseninterventie: uitbuiting door leeftijdsgenoten vaststellen

Tijdens een LSCI- interventie kan gebruik gemaakt worden van de conflictcyclus om jongeren meer zicht te laten krijgen op hun eigen aandeel en het aandeel van anderen in het conflict. De conflictcyclus bestaat uit vier elementen. Het eerste element is 'stresserende gebeurtenis'. Het tweede element zijn de gevoelens van de jongeren. Het waarneembare gedrag van de jongere is het derde element. Het vierde en laatste element zijn de reacties van volwassenen en leeftijdsgenoten.

Een LSCI- training is een gecertificeerde training die bij voorkeur bestaat uit vijf trainingsdagen van 9 uur tot 17 uur. Tijdens deze trainingsdagen wordt de theorie grondig toegelicht, worden er voorbeelden gegeven en worden er kansen aangereikt om de verschillende interventies te oefenen.

4. Deel 3: Praktijk

Aangezien iedereen binnen G.I. 'De Kempen' verplicht wordt de opleiding LSCI te volgen, heb ik ervoor gekozen om een onderzoek te doen naar de beleving en de implementatie van de methodiek binnen Gemeenschapsinstelling 'De Markt'.

In functie van het onderzoek werd er gekozen om vragenlijsten uit te delen. In het totaal werden er 132 vragenlijsten uitgedeeld aan personeelsleden van G.I. 'De Kempen' Campus 'De Markt' die iedere dag in contact komen met de jongeren. Er werden 50 vragenlijsten terug op gehaald. Dit is een antwoordrespons van 37,8%. Deze 50 vragenlijsten vormen de basis voor mijn onderzoeksresultaten. 9 van de 50 personen hadden de opleiding nog niet genoten en konden slechts een deel van de vragen beantwoorden. In de bijlage van het eindwerk kan je een kopie van de vragenlijst terugvinden.

De vraagstelling luidt als volgt: 'Het in kaart brengen van de beleving en de implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention binnen de Gemeenschapsinstelling 'De Markt'. De vraagstelling kan men opsplitsen in twee deelvragen, nl.: "Wordt de methodiek Life Space Crisis Intervention efficiënt bevonden door de personeelsleden van G.I. 'De Markt?'" en " Verliep de implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention in G.I. 'De Markt' efficiënt volgens de personeelsleden?".

De meeste bevraagden geven aan de methodiek wekelijks te gebruiken en LSCI een geschikte methode te vinden om te gebruiken in een conflictsituatie. Daarnaast kan je uit de onderzoeksresultaten afleiden dat het grootste deel van de bevraagden het nuttig vindt dat de opleiding verplicht wordt bij de personeelsleden van 'De Markt' en positief staan tegenover de methodiek. Verder gaf het merendeel van de bevraagden aan dat de theorie volgens hen grondig en duidelijk werd toegelicht en dat de training logisch was opgebouwd.

Uit de onderzoeksresultaten kan ik een antwoord formuleren op de eerste deelvraag. Het antwoord luidt als volgt: de methodiek Life Space Crisis Intervention wordt door de het overgrote deel bevraagde personeelsleden efficiënt bevonden.

Wanneer ik een antwoord tracht te formuleren op de tweede deelvraag kan ik stellen dat er, volgens de bevraagde personeelsleden, op vlak van de implementatie van de methodiek Life Space Crisis Intervention in G.I. 'De Markt' nog verbeteringen mogelijk zijn.

5. Deel 4: Kritische kijk

In dit laatste deel van het eindwerk tracht ik een kritische visie neer te schrijven over allerlei aspecten. Ik geef zowel op de sociale dienst als op de problematiek als op de actuele tendensen een kritische kijk.

Daarnaast geef ik de beperkingen van mijn onderzoek als de hiaten van mijn eindwerk weer. Mijn persoonlijke mening komt ook aan bod in dit deel.

Ik kan besluiten dat ik over het algemeen zeer tevreden ben over zowel mijn individueel traject als over het eindresultaat van mijn eindwerk.